

E Mateješči Bahtali Nevimata

E Isusesko poreklo

(Lk 3,23-38)

¹ Akava si poreklo katar o Isuso Hristo. Vo sas potomko e caresko Davidesko thaj e Avraamesko potomko.

² E Avraamešće bijandilo o Isaak.

E Isaakošće bijandilo o Jakov.

E Jakovešće bijandilo o Juda thaj e phrala lešće.

³ E Judašće e Tamara bijandas e Farese thaj e Zare.

E Faresošće bijandilo o Esrom.

E Esromešće bijandilo o Aram.

⁴ E Aramešće bijandilo o Aminadav.

E Aminadavešće bijandilo o Naason.

E Naasonešće bijandilo o Salmon.

⁵ E Salmonešće e Rahava bijandas e Voozo.

E Voozešće e Ruta bijandas e Ovido.

E Ovidešće bijandilo o Jesej.

⁶ E Jeseješće bijandilo o caro David.

E Davidešće e Urijašči bivšo romnji bijandas e Solomones.

⁷ E Solomonešće bijandilo o Rovoam.

E Rovoamešće bijandilo o Avija.

E Aviješće bijandilo o Asaf.

⁸ E Asafešće bijandilo o Josafat.

E Josafatešće bijandilo o Joram.

E Joramešće bijandilo o Ozija.

⁹ E Ozijašće bijandilo o Joatam.

- E Joatamešće bijandilo o Ahaz.
E Ahazešće bijandilo o Ezekija.
¹⁰ E Ezekijašće bijandilo o Manasija.
E Manasijašće bijandilo o Amos.
E Amosešće bijandilo o Josija.
¹¹ E Josijašće bijandilo o Jehonija thaj lešće
phrala ande vrjama kana o izraelsko them
sas inđardo ando vavilonsko progonstvo.
- ¹² Nakon so sas inđarde ando Vavilon, e
Jehonijašće bijandilo o Salatiilo.
E Salatiilešće bijandilo o Zorovavel.
¹³ E Zorovavelešće bijandilo o Aviud.
E Aviudašće bijandilo o Elijakim.
E Elijakimešće bijandilo o Azor.
¹⁴ E Azorešće bijandilo o Sadok.
E Sadokošće bijandilo o Ahim.
E Ahimešće bijandilo o Elijud.
¹⁵ E Elijudešće bijandilo o Eleazar.
E Eleazarešće bijandilo o Matan.
E Matanešće bijandilo o Jakov.
¹⁶ E Jakovešće bijandilo o Josif, o rom e Mar-
ijako, savi bijanda e Isuse save akhardine
Hristo.
- ¹⁷ Akava si, dakle, sa ukupno dešuštar
naraštaja katar o Avram dži ko caro David,
dešutrito štar naraštaja katar o caro David dži
ko progonstvo ando Vavilon, thaj dešutrito štar
naraštaja katar o progonstvo ando Vavilon dži
ko Hristo.

*E Isusesko bijandipe
(Lk 2,1-7)*

¹⁸ Ake sar bijandilo o Isuso Hristo: lešči dej e Marija, sas mangli palo Josif. Ali majsigo nego so line pe, dok sas još čhej, sikadilo kaj e Marija ačhili phari katar o Sveto Duho.

¹⁹ Sar lako rom o Josif sas pravedno manuš thaj či kamlas javno te ladžarel lat, kamlas potajno te mučel lat.

²⁰ Sar gindilas godova, lija les e lindri thaj ando suno sikadilo lešče o anđelo e Gospodesko thaj phendas lešče: "Josife, e Davidešče čhaveja, na dara te les e Marija pale čiri romnji! Kaj e čhavre saves inđarel ande peste si katar o Sveto Duho.

²¹ Voj bijanela čhave, a tu deja les alav Isus, kaj vo spasila piro them katar lende bezeha."

²² A sa godova dogodisajlo te pherdol okova so o Gospod phendas kroz o proroko:

²³ "Ake e čhej ačhela khamni!

Thaj bijanela čhaves savo akhardola Emanuel"
(so značil: "O Del si amenca").

²⁴ Kana o Josif džungadilo, čerda sar zapovedisardas lešče o anđelo e Gospodesko thaj lijas e Marija pale piri romnji.

²⁵ Ali či suta lasa dok voj či bijandas čhaves. A kana o čhavro bijandilo, dija les alav Isus.

2

E mudracurja darujin e Isuse

¹ O Isus bijandilo ando gav Vitlejem savo sas ande judejsko regija, ande vrjama kana vladilas o caro Irod. Ande godoja vrjama aviline e mudracurja katar o Istok ando Jerusalem

² thaj počnisardine te raspituin pe: “Kaj si godova o nevo bijando caro e Židovengo? Dikhlam lešči čerain sar inkljel po istok thaj avilam te das koča angle leste.”

³ Kana godova ašundas o caro Irod zurale uznemirisajlo sago vi o sa o them ando Jerusalem.

⁴ Askal akhardas sa e židovske šorvale rašajen thaj e učiteljen e Mojsiješče zakonestar te phučel lendar: “Kaj o Hristo trubul te bijandol?”

⁵ A von phendine lešče: “Ando Vitlejem ande Judeja, kaj gajda o proroko ramosarda:

⁶ ‘A tu Vitlejeme, ande judejsko phuv,
nipošto naj san majcikno katar aver e judejske gava,
kaj andar tute inkljela o vladari
savo vodila mungro theme o Izraele sago o
pastiri pire bakhren.’ ”

⁷ Askal o Irod čordanes akhardas peste e mudracen te phučel lendar kana inkljisti e čerain.

⁸ Askal phendas: “Džan thaj lače phučen pale godova čhavro thaj kana aračhena les, bolden tumen thaj javin mande te šaj džav vi me te pokloni man lešče,” thaj bičhalda len ando Vitlejem.

⁹ Kana ašundine so phendas lende o caro Irod thaj deletar. A e čerain savja dikhline sar inkljel džalas angle lende dok či ačhili anglo than kaj sas o čhavro.

¹⁰ Kana dikhline e čerain kaj ačhili, zurale raduisajle.

¹¹ Dine ando čher thaj dikhline e čhavre lešće dejava e Marijasa thaj peline pe pire koča thaj poklonisajle lešće. Pale godova putardine pire kutijice thaj daruisardine les e sunakajesa, tamnjanosa thaj e mirisno uljesa.

¹² Pale godova o Del upozorisarda len ando suno te či bolden pe ko Irod, nego boldine pe ande pešči phuv aver dromesa.

O Josif, e Marija thaj o Isus našen ando Egipat

¹³ A kana von deletar, o anđelo e Gospodesko javisajlo e Josifešće ando suno thaj phendas lešće: “Ušti, le e čhavre thaj lešće deja thaj naš ando Egipat. Ačh okote dok či phenav tuće, kaj o Irod rodela e čhavre te mudarel les.”

¹⁴ O Josif uštilo, lija e čhavre thaj lešće deja thaj još isto rjat uputisajlo lenca ando Egipat.

¹⁵ Thaj ačhilo okote dok o Irod či mulo, te pherdol so o Gospod phendas prekal o proroko savo phenel: “Andar o Egipat akhardem mungre čhaves.”

O Irod mudarel e muške čhavren ando Vitlejem

¹⁶ Kana o Irod dikhla kaj e mudracurja nadmudrisardine les, zurale holjajlo thaj naredisarda te ando Vitlejem thaj sasti okolina mudaren sa e muške čhavren dži ke duj brš, prema e vrjama savi saznaisardas katar e mudracurja kana inkljisti e čerain.

¹⁷ Askal pherdilo okova so o Del phendas prekal o proroko Jeremija:

¹⁸ “Ando gav e Rama ašundilo o glas,

o roipe thaj o jauk.
Godova e Rahilja rovel pale pire čhavra
thaj našti utešil pes kaj majbut naj len.”

*O Josif bolden pe e Isuseja thaj e Marijasa
andar ando Izrael*

¹⁹ Kana mulo o Irod, o anđelo e Gospodesko
javisajlo ando suno e Josifešće ando Egipat

²⁰ thaj phendas lešće: “Ušti, le e čhavre thaj
lešće deja thaj bolde tut lenca palpale ande
izraelsko phuv, kaj okola save line te mudaren
e čhavres muline.”

²¹ O Josif uštalo, lija e čhavre thaj lešće deja,
thaj bolda pe ande izraelsko phuv.

²² Ali kana ašundas kaj e Judejava vladil o
Arhelaj umesto lesko dad, darajlo te džal okote,
ali o Del upozorisarda les ando suno te džal ande
galilejaći regija.

²³ Thaj nistanisajlo ando gav Nazaret.
Godolesa pherdilo okova so phendine
e prorokurja palo Mesija kaj akhardola
Nazarećanino.

3

*O Jovano savo bolelas objavisarel e Isuse
(Mk 1,1-8; Lk 3,1-9; 15-17; Jn 1,19-28)*

¹ Ande godoja vrjama o Jovano savo bolelas
počnisarda te propovedil ande judejsko pustinja.

² Thaj phenelas: “Pokajin tumen pale tumare
bezeha thaj obratin tumen e Devlešće kaj o
Carstvo nebesko si paše!”

³ O proroko Isaija phenelas palo Jovano kana
prorokuisardas:

“Vo si o glaso savo čhol muj ande pustinja:
‘Pripremin o drom palo Gospod,
vorton e staze pale leste!’ ”

⁴ A o Jovano indarelas pe peste e drze save sas
čerde katar e kamilaće bal, a oko maškar sas les
morčhako pojas. O habe lesko sas e skakavcurja
thaj o divljo medo.

⁵ Leste avelas o but o them andar o Jerusalem,
andar e Judeja thaj andar sa e krajurja oko e reka
Jordan.

⁶ Ispovedinas lešće pire bezeha, a vo bolelas
len ande reka Jordan.

⁷ A kana o Jovano dikhla e but e farisejen
thaj e sadukejen kaj aven leste te bolel len,
phendas lenđe: “Tumen e sapešće čavra! Koli
upozorisarda tumen te našen katar e Devlešći
bari holji savi avel?

⁸ Sikaven tumare trajosa thaj tumare
plodonenca kaj pokajisardine tumen katar
tumare bezaha.

⁹ Thaj na hohaven korkoro tumen kaj si tu-
mende dosta te phenen: ‘Amen sam e Avramešće
potomkurja’ kaj phenav tumende: o Del šaj vi
katar akala bara te vazdel čavren e Avramešće.

¹⁰ O tover e Devlešće sudosko već si čutino
po koreno e kaštesko. Svako kaš savo či bijanel
lače plodurja činela pe thaj čhudela pe ande
jag.

¹¹ Me bolav tumen e pajesa, palo pokajanje
katar tumare bezeha. Ali avel vareko posle
mande ko si majmočno mandar, kašće naj sem

dostojno e sandale te inđarav. Vo bolela tumen e Sveto Duhosa thaj e jagasa.

¹² Vo si spremno te losarel o kućin e đivesko katar e pleva. O điv ćidela thaj spremila ande piri žitnica, a e pleva dela jag e jagasa savi našti mudardol.”

*O Jovano bolel e Isuse
(Mk 1,9-11; Lk 3,21-22)*

¹³ Askal avilo o Isus andar e Galileja pe reka Jordan te o Jovano bolel les.

¹⁴ A o Jovano ċi kamlas te bolel les thaj phenelas lešće: “Tu trubul man te boles, a tu aves mande te me bolav tut?”

¹⁵ A o Isus phendas lešće: “Muk akana, kaj aga-jda trubul amende te pheras e Devlešći pravedno volja.” Askal o Jovano bola les.

¹⁶ Pale godova kana sas o Isus boldo thaj ċim inkljisto andar o paj. Thaj dik! O nebo putajlo thaj vo dikhla e Devlešće Duho sar fuljel sago golubo thaj mućel pes pe leste.

¹⁷ Askal o glaso andar o nebo ašundilo: “Akava si mungro Čhavo, saves voliv. Vo si mungri bah.”

4

*O Beng iskušil e Isuse
(Mk 1,12-13; Lk 4,1-13)*

¹ Askal o Sveto Duho inđardas e Isuse ande pustinja te iskušil les o beng.

² O Isus postilas štarvardeš đesa thaj štarvardeš raća, a pale godova bokhajlo.

³ Askal avilo leste o beng thaj iskušisarda les gajda kaj phendas lešće: “Ako san Čhavo e Devlesko, phen te akala bara aven mangre.”

⁴ A o Isus phendas: “Ando Sveto lil ačhel ramome:

‘Či trajil o manuš samo katar o mangro,
nego katar svako alav savo inkljel andar e
Devlesko muj.’ ”

⁵ Askal o beng inđarda e Isuse ando Sveto gav Jerusolim thaj čhuta les po vrho e Hramosko,

⁶ thaj phendas lešće: “Ako san tu Čhavo e Devlesko, čhude tut katar tele. Kaj ando Sveto lil ramol:

‘Pire anđelende zapovedila pale tute’
thaj: ‘von pe vas inđarena tut
te či pećes e pungresa ando bar.’ ”

⁷ A o Isus phendas lešće: “Ramome si vi akava: ‘Na iskušisar e Gospode ćire Devle.’ ”

⁸ Askal o beng inđarda les po vrho pe vuči gora, thaj sikadas lešće sa e carstvirja akale themešće thaj e slava lendi.

⁹ Thaj phendas lešće: “Sa akava dava tut ako peres pe koča angle mande thaj slavis man.”

¹⁰ Askal o Isus phendas lešće: “Džatar mandar, Sotono, kaj ando Sveto lil si ramome: ‘De koča samo anglo Gospod ćiro Del, thaj jedino les slavisar.’ ”

¹¹ Askal o beng đelotar lestar, a e anđelurja odma aviline thaj služisardine lešće.

*O Isus počnisarda te propovedil
(1,14-15; Lk 4,14-15)*

¹² Kana o Isus ašundas kaj phangline e Jovano savo bolelas, bolda pe ande galilejsko regija.

¹³ Avilo prvo ando Nazaret thaj okotar delotar thaj nastanisajlo ando Kafarnaum, gav pašo galilejsko jezero, pe Zavulonešči thaj e Neftalimešči phuv.

¹⁴ Gajda pherdilo so phendas o proroko Isaija:

¹⁵ “Ande phuv e Zavulonešči thaj e Neftalimešči, pašo more, pe okoja rig e jordanošči, ande Galileja, e phuv savi nas e židovendi,
¹⁶ e manuša save trajinas ando tunjariko, dikhline o baro svetlo thaj okolende save trajinas ande mračno phuv, ande sena e smrtošči zasjaisardas o svetlo.”

¹⁷ Katar askal o Isus počnisarda te propovedil: “Pokajin tumen pale tumare bezeha thaj obratin tumen kaj si paše o Carstvo nebesko!”

O Isus akharel e prve učenikonen

(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)

¹⁸ Kana o Isus načelas pašo Galilejsko jezero, dikhla e duj phralen e Simone saves akharenas Petar, thaj lešće phrale e Andrija, sar čhuden e mreža ando jezero, kaj von sas ribarja.

¹⁹ Thaj o Isus phendas lende: “Aven pale mande thaj me čerava tumen te aven ribarja save astarena e manušen sago e mačhen.”

²⁰ Von odma mukline e mreže thaj teljardine pale leste.

²¹ Kana o Isus ċelo majdur okotar dikhla e aver duj phralen, e Jakove thaj e Jovane e Zevedejevešće čhaven, sar bešen ando čamco

pire dadeja thaj lačharenas pire mreže, askal akhardas vi len.

²² A von odma mukline o čamco thaj pire dades thaj teljardine pale leste.

E Isusešči služba ande Galileja

(Lk 6,17-19)

²³ O Isus džalas pe sasti Galileja thaj sikavelas e manušen ande lenđe sinagoge, propovedilas lenđe e Bahtali nevimata pale Devlesko carstvo thaj sastarelas katar o nasvalipe thaj svako nemoć andar o them.

²⁴ O glaso pale leste buljilo pe sasti sirisko regija, thaj anenas lešće sa okolen save sas nasvale katar o razno nasvalipe savo mučilas len, okolen ande save sas e bilačhe duhurja, mesečaren thaj e linen thaj vo sastarelas len.

²⁵ Pale leste teljardas o but o them andar e Galileja, Dekapolja, Jerusalm thaj andar e sasti Judeja, pa vi katar okoja rig e jordanošči.

5

O Isus sikavel kaj si bahtale okola save paćan ande leste

(Lk 6,20-23)

¹ Kana o Isus dikhla kaj ćida pes o but o them, lija pe opre pe gora thaj bešlo. Pe godova aviline leste e ućenikurja

² thaj o Isus počnisarda te sikavel len alavenca:

³ “Blago okolende save svatin kaj si lenđe o Del potrebno
kaj si lengo o Carstvo nebesko!

- ⁴ Blago okolende save tugujin,
kaj o Del utešila len!
- ⁵ Blago okolende e kovle ileja
kaj nasledina e phuv;
- ⁶ Blago okolende save si bokhale thaj trušale pale
pravednost,
kaj čaljona!
- ⁷ Blago okolende save si milosrdne,
kaj o Del smiluila pe lende!
- ⁸ Blago okolende save si čiste ileja,
kaj e Devles dičhena!
- ⁹ Blago okolende kaj čeren miro,
kaj akhardona čhave e Devlešće!
- ¹⁰ Blago okolende save si progonime andar
godova kaj si pravedne anglo Del,
kaj lengo si o Carstvo nebesko!

¹¹ Blago tumende kana zbog mande avena
vredome, progonime thaj kana hohaípe phenena
pe tumende thaj vi svako vrsta bilačhipe!

¹² Raduin tumen thaj aven bahtale, kaj si bari
tumari počin ando nebo. Kaj gajda progoninas
vi e prorokonen save sas majsigo tumendar!"

*E Isusešće učenikurja si lon thaj svetlo
(Mk 9,50; Lk 14,34-35)*

¹³ O Isus phendas: "Tumen sen o lon e
themende pe phuv. Ako o lon naj londo,
sova londarela pe? Askal majbut či avela pale
khančeste, osim te čhudel pe avri te o them
uštavel les.

¹⁴ Tumen sen svetlo e themešće. Našti garadol
o gav savo si pe gora.

¹⁵ Či den jag o stenko te čhon les talo čaro, nego čhon les po čirako te svetlil savorende ando čher.

¹⁶ Gajda tumaro svetlo neka svetlil angle manuša te dičhen pe tumare lače dela thaj te slavin tumare Dades savo si ando nebo.”

O Isus sikavel andar e Mojsijesko zakono thaj andar e prorokurja

¹⁷ O Isus phendas: “Na te gindin kaj me avilem te čhinav e Mojsijesko zakono thaj e prorokonende zapisurja. Či avilem te čhinav len, nego te pherav len.

¹⁸ Čače phenav tumende: sa dži kaj postoil o nebo thaj e phuv, či načhela ni majcikno slovo niti jek crtica andar e Mojsijesko zakono dok sa či dogodil pe.

¹⁹ Ali, ako vareko phenel kaj naj važne jek katar akala majcikne zapovesti thaj gajda sikavel aver manušen, majcikno avela ando Carstvo nebesko. A ko inčarel e zapovesti thaj aver manušen sikavel te čeren gajda avela baro ando Carstvo nebesko.

²⁰ Kaj phenav tumende, te či avili tumari pravednost majbari katar e pravednost e učiteljendi e Mojsiješće zakonestar thaj e farisejendi, nisar či dena ando Carstvo nebesko!”

O Isus mothol pale srdžba

²¹ O Isus phendas: “Ašundine sar si phendo ande Mojsijesko zakono amare prapaponende: ‘Na mudar, kaj ko mudarel, avela došalo e sudošće.’

²² A me phenav tumenđe: ko holjavol pe piro phral, avela došalo e sudošće! A ko phenel pire phralešće kaj si čalado, avela došalo angle majbaro sudo. A ko phenel pire phralešće dileja, avela došalo anglo pakao e jagako.

²³ Zato ako anes ćiro daro po žrtveniko thaj okote des tut gođi kaj ćire phrales si vareso protiv tute,

²⁴ muk e žrtva anglo žrtveniko thaj dža majsigo thaj pomirisar tut ćire phralesa, thaj tek askal av thaj prinesisar ćiro žrtveno daro e Devlešće.

²⁵ Brzo nagodisar tut ćire protivnikosa dok san lesa po drom, te či inkalel tut anglo sudo, a o sudco či čudel tut ande tamnica.

²⁶ Čaće phenav tuće: či inkljeja okotar dok či počines sa so san udžile dži ko poslednjo lovoru.”

O Isus sikavel te na ćerel pe preljub

²⁷ O Isus majdur phenelas: “Ašundine sar si phendo ando zakono: ‘Na ćer preljub!’

²⁸ A me phenav tumenđe: Svako savo dićhel pe avrešći romnji te sovel lasa, već ande piro ilo ćerda lasa preljub.

²⁹ Ako ćiri desno jak crdel tut po bezeh, inkal ćiri jak thaj čhude lat tutar, kaj majlačhe tuće te propadnil jek deo katar ćiro telo, nego čo sasto telo te avel čhudino ando pakao.

³⁰ Thaj ako ćiro desno vas crdel tut po bezeh, čin čo vas thaj čhude les tutar, kaj majlačhe tuće te propadnil jek deo katar ćiro telo, nego sasto čo telo te džal ando pakao.”

O Isus sikavel te na rastavi men
(Mt 19,9; Mk 10,11-12; Lk 16,18)

³¹ O Isus majdur phenelas: "Ašundine kaj si phendo ando Mojsijesko zakono: 'Ko rastavil pe pire romnjatar, neka del lat lil kaj si rastavime.'

³² A me phenav tumenđe: Svako ko rastavil pe pire romnjatar, osim zbog o preljub, crdel lat te čerel preljub. Thaj svako ko oženil pe rastavime romnjava, čerel preljub."

O Isus sikavel te na has solah

³³ O Isus majdur phenelas: "Isto gajda ašundine kaj si dumutune phendo ande Mojsijesko zakono amare prapaponenđe: 'Inčar e solah savi dijan e Gospodešće.'

³⁴ A me phenav tumenđe: Na han solah, ni e nebosa, kaj si prestolje e Devlesko,

³⁵ ni e phuvjasa, kaj si tale lešće pungre, ni e Jerusalimeja, kaj si gav e Devlesko, e bare carosko.

³⁶ Na han solah ni tumare šoresa, kaj našti ni jek bal po šoro te čeren ni kali ni parni.

³⁷ Zato kana phenen: 'Kamav', neka avel 'Kamav', thaj kana phenen: 'Či kamav', neka avel 'Či kamav'. Sa so si majbut katar godova, avel katar o bilačho."

O Isus sikavel te či osveti men
(Lk 6,29-30)

³⁸ O Isus majdur phendas: "Ašundine kaj si phendo ando Mojsijesko zakono: 'Jak pale jak, dand palo dand.'

³⁹ A me phenav tumenđe: na oduprin tumen e bilačhe manušešće! Te vareko pekla tut pe

desno rig círe mujestar, tu bolde lešće vi aver rig.

⁴⁰ Thaj ako vareko kamel te sudil pe tusa te lel tutar círo gad, de les vi círo ogrtači.

⁴¹ Te traden tut e rimske vojnukurja te inđares lendi oprema jek kilometer, tu inđar duj.

⁴² Ko mandel tutar vareso, de les, thaj na bolde e dume okolestar ko zamolil tut te des les udžile.”

O Isus sikavel kaj trubul te volisaras amare dušmajen

(Lk 6,27-28, 32-36)

⁴³ O Isus majdur phendas: “Ašundine kaj si phendo: ‘Volisar círe pašutnes’, a mrzisar círe dušmanes.

⁴⁴ A me phenav tumende: volin tumare dušmajen thaj molin tumen pale okola save progonin tumen!

⁴⁵ Ako gajda éren, avena sago prave čhave tumare nebesko Dadešće, savo del te inkljel lesko kham pe bilače thaj pe lače manuša, thaj del te lesko bršnd perel okolende kaj si pravedne thaj okolende kaj si nepravedne.

⁴⁶ Kaj te volin samo okolen save tumen volin, sošći nagrada šaj ažučaren? Zar či éren godova vi e carinikurja?

⁴⁷ Ako pozdravin samo tumare phralen, zar éren vareso naročito? Zar či éren godova vi okola kaj či pindaren e Devle.

⁴⁸ Gajda vi tumen aven savršene, sago kaj si savršeno tumaro Dad nebesko.”

6

O Isus sikavel kaj trubul te das okolende kaj si čore

¹ O Isus phendas: “Len sama te tumare lače dela či éeren angle manuša te von divin pe tumende, kaj askal či primina nagrada katar tumaro Dad nebesko.

² Zato kana des e čorende, na hvali tu po sasto muj anglo them, sago kaj éeren e licemerja pe sinagoge thaj pe sokača te hvalin len e manuša. Čače phenav tumende: aver nagrada či dobina osim godoja katar e manuša.

³ A tu kana des e čorende, neka či džanel čiro levo vas so éerel čiro desno vas.

⁴ Nego kana tu des e čorende de len potajno pa čiro Dad, savo dičhel so si potajno, nagradila tut.”

*O Isus sikavel sar te moli men
(Lk 11,2–4)*

⁵ O Isus phendas: “kana molin tumen na aven sago e licemerja, save volin te molin pes pe sinagoge thaj pe glavne sokača, te e manuša dičen len. Čače phenav tumende kaj već primisardine piri nagrada thaj osim godoja aver či primina.

⁶ A tu, kana molis tut, dža ande čiri soba, phandav pale tute o vudar thaj moli tut potajno čire nebesko Dadešće, a čiro nebesko Dad, savo dičhel so si potajno, nagradila tut.

⁷ Kana molin tumen na brbljin sago okola save či pindžaren e Devle, kaj von gndin kaj o Del ašunela len zbog e but alava save phenen.

⁸ Tumen dakle na aven sago von, kaj tumaro Dad nebesko lače džanel so trubul tumen vi majsigo nego so zamolin les.

⁹ Tumen agajda molin tumen:
'Dade amareja savo san po nebo,
nek poštuil pe ćiro sveto alav.

¹⁰ Neka avel ćiro carstvo.
Te avel ćiri volja
pe phuv sago kaj si ando nebo.

¹¹ De amen mangro savo si amende potrebno pale svako đes

¹² thaj jartosar amende e bezeha amare sago kaj vi amen jartosaras okolende save sagrešisardine protiv amende.

¹³ Na de te peras ande kušnjje, nego izbavisar men andar o bilačhipe.'

¹⁴ Kaj, ako jarton okolende save grešin protiv tumende, askal vi tumaro nebesko Dad jartola tumende.

¹⁵ Ali, ako tumen či jarton e manušenje lende bezeha, ni tumaro nebesko Dad či jartola tumende tumare bezeha."

O Isus sikavel sar te postisaras

¹⁶ O Isus majdur phenelas: "A kana postin, na mućen tumaro muj sago e licemerja, te dićhen len e manuša sar postin. Kaj čaće phenav tumende, kaj aver nagrada či dobina osim godoja katar e manuša.

¹⁷ A tu kana postis, thov ćiro muj thaj fulav ćire bal,

¹⁸ te e manuša na dićhen kaj postis, nego samo ćiro Dad, savo si ande tajnost. Askal ćiro Dad

savo dičhel so si čerdo ande tajnost nagradila tut.”

O Isus sikavel palo barvalipe ando nebo

(Lk 12,33–34)

¹⁹ O Isus phendas: “Na čiden tumenđe barvalipe akate pe phuv, kaj han les e moljcurja thaj e rđa, kaj e čora provalil thaj čoren les.

²⁰ Nego, čiden tumenđe barvalipe po nebo, kaj či hal les ni e moljcurja ni e rđa thaj kaj e čora či provalil te čoren les.

²¹ Zato, kaj si čiro barvalipe, okote avela vi čiro ilo.

O svetlost thaj e tama e telošće

(Lk 11,34–36)

²² Čiri jak si sar e svetiljka e telošće. Zato, ako si čiri jak sasti, sasto čiro telo avela osvetlime.

²³ Ali ako si čiri jak nasvali, sasto čiro telo avela ando tunjariko. Ako o svetlo ande tute postanil tunjariko, sosko baro tunjariko avela ande tute!”

Našti služis e Devlešće thaj e barvalipešće

(Lk 16,13)

²⁴ “Khonik našti robujil e duje gospodarende. Kaj ječe mrzala, a avere volila, ili ječešeće avela pačivalo a avres prezirila. Našti služin e Devlešće thaj e barvalipešće ande isto vrjama.”

O Isus sikavel te na has brige

(Lk 12,22–34)

²⁵ O Isus još phendas: “Zato phenav tumenđe: Na daran pale tumaro trajo, so hana, ili so pijena, ni palo tumaro telo, so lena pe tumende. Naj li o trajo majbut katar o habe, a o telo katar e drže?

²⁶ Lače dičen e čirikljen! Niti sadin, niti žanjin niti čiden ande pire žitnice, a tumaro nebesko Dad pravarel len. Zar tumen naj sen majvredne lendar?

²⁷ A ko tumendar šaj e brigenca te lundarel piro trajo samo pale jek đes?

²⁸ Sostar askal vodin e briga pale drze? Lače dičen e divlje lulūda sar barjon! Či trudin pe niti suven pešće drze.

²⁹ A phenav tumende kaj ni o caro Solomon ande sa piro barvalipe či indarelas pe peste gajda šukar drze sago akala divlje lulūda.

³⁰ Pa ako o Del gajda šukar furjarel e biljke save si ando polje, save ađes si, a thejara čhuden pe ando bov, kozom askal majbut vodila e briga pale tumende, manušalen e cikne paćimava?

³¹ Zato na daran thaj na phenen: 'So hasa?', ili 'So pijasa?' ili 'So lasa pe amende?'

³² Kaj godova roden e bi paćivale manuša. Džanel tumaro nebesko Dad sa so trubul tumen.

³³ Zato majbut katar sa roden e Devlesko carstvo, thaj e pravda lešći, askal sa akava o Del nadodaila tumende.

³⁴ Zato na daran pale thejara. Neka o đes thejara vodil e briga pale peste. Svako đesešće si dosta lešće muke."

7

*O Isus sikavel te na osudisaras avren
(Lk 6,37-38, 41-42)*

¹ O Isus majdur phenelas: "Na sudin, thaj či sudila pe tumende.

² Kaj sar tumen sudin averende, gajda o Del po isto način sudila tumende. Sar tumen merin averende, gajda vi o Del merila tumende.

³ Sostar dičhes e kaštešči prušuk ande jak čire phralešči, kana či hačares o baro kaš ande čiri jak?

⁴ Sar šaj phenes čire phralešče: 'Ažučar te inkalav e kaštešči prušuk andar čiri jak', kana o baro kaš si tut ande čiri jak?

⁵ Licemernona! Majsigo inkal o baro kaš andar čiri jak, thaj majlačhe dičheja te inkales e kaštešči prušuk andar čire phralešči jak.

⁶ Na den e džučhelende okova so si sveto thaj na čhuden e biserja angle bale, te na uštaven len e pungrenca thaj askal bolden pe protiv tumende thaj te rastrgnon tumen."

*O Del uslišil amare molitve
(Lk 11,9-13)*

⁷ O Isus majdur phenelas: "Molin tumen thaj dela pe tumende! Roden, thaj aračhena! Maren po vudar thaj putrela pe tumende!

⁸ Kaj svako ko molil, primil, ko rodel, aračhel, a ko marel po vudar, putrel pe lešče.

⁹ Ko tumendar kana lesko čhavo manglasas lestar mangro, dija sas les bar?

¹⁰ Ili kana manglasas lestar mačo dija sas les sap?

¹¹ Ako tumen, vi ako sen bilačhe manuša, džanen te den lačhe darurja tumare čhavrende, kozom majbut tumaro nebesko Dad dela lačhipe okolen save manden lestar?

¹² Sa, dakle, so kamen te e manuša čeren tumende, čeren vi tumen lende, kaj godova si

okova so sikavelas e Mojsijesko zakono thaj e prorokurja.”

*O Isus sikavel kaj si o drom dži ko nebo pharo
(Lk 13,24)*

¹³ O Isus majdur phenelas: “Den andre po usko vudar. Kaj o bulo vudar thaj o bulo drom inđaren ande propast thaj but si okola save godole dromesa džan.

¹⁴ Sar si usko o vudar thaj tesno drom savo inđarel ando trajo, cara si okola save aračhen les!”

*E hohamne prorokurja thaj lenđe plodurja
(Lk 6,43–44)*

¹⁵ O Isus majdur phendas: “Len tumen sama katar e hohamne prorokurja, save aven tumenđe ande bakhrani morči, a andral si ruva save kamen te han tumen.

¹⁶ Pindžarena len pe lenđe plodurja. Dali katar e kangre kušel pe e drak, ili e smokve katar e čičkurja?

¹⁷ Isto gajda, svako lačo kaš bijanel lače plodurja, a o bilačo kaš bijanel bilače plodurja.

¹⁸ Našti o lačo kaš bijanel bilače plodurja, niti o bilačo kaš šaj bijanel lače plodurja.

¹⁹ Svako kaš savo či bijanel lače plodurja, činela pe thaj čhudel pe ande jag.

²⁰ Isto gajda pindžarena e hohamne prorokonen pe lenđe plodurja.”

*O Isus sikavel kaj Carstvo nebesko si pale
poslušne učenikurja
(Lk 13,25–27)*

21 O Isus majdur phenelas: "Či dela ando Carstvo nebesko svako ko phenel mande 'Gospode, Gospode!' Nego okova savo izvršil e volja mungre Dadešći savo si ando nebo.

22 But džene avena po sudo ande godola đesa thaj phenena mande: 'Gospode, Gospode, zar či prorokujisardam ande čiro alav? Zar či thradasas e benđen ande čiro alav? Thaj zar či čerasas but čudurja ande čiro alav?'

23 Askal priznajiva lende: 'Nikad či pindžaravas tumen. Džantar mandar, tumen save kršin e Devlesko zakon!' "

O mudro manuš paćivalo si okolešće so o Isus sikavel

(Lk 6,47-49)

24 O Isus majdur phenelas: "Prema godova, svako ko čhol kan ke akala munge alava thaj gajda čerel, mudro si sago o manuš savo gradil piro čer po čvrsto temelji.

25 Pelo o bršnd, navalisada e bujica, phurdas e balval thaj peklas ando godova čer, ali o čer či pelo kaj sas sagradime po čvrsto temelji.

26 Naprotiv, svako ko čhol kan ke akala mungre alava, ali či čerel gajda, slično si sago o dilo manuš savo sazidosardas piro čer po pesko.

27 Pelo o bršnd, navalisarda e bujica, phurdas e balval thaj peklas ande godova čer, thaj o čer haradilo dži ko temelji."

28 Kana o Isus sas gata godole alavenca, o but o them čudilas pe lešće sikavipešće,

29 kaj sikavelas sago okova saves si autoriteto, a na sago lende učitelja e Mojsiješće zakonestar.

8

O Isus sastarel e manuše katar e guba

(Mk 1,40-45; Lk 5,12-16)

¹ Kana o Isus fuljisto katar e gora, pale leste teljarda o but o them.

² Anglo Isus avilo jek gubavco, pelo pe koča angle leste thaj zamolisarda les: "Gospode! Te kames, šaj te sastares man katar e guba!"

³ O Isus čhuta po vas pe leste, thaj phendas: "Kamav, av sasto!" Thaj e guba odma nestanisardas lestar.

⁴ A o Isus phendas lešće: "Le sama te na phenes khonikašće pala akava, nego dža thaj sikav tu e rašaješće, thaj prinesisar o daro savo o Mojsije odredisardas palo svedočanstvo lenđe."

O rimsko kapetano sikavel kaj snažno pačal e Isusešće

(Lk 7,1-10; Jn 4,43-54)

⁵ Kana o Isus avilo ando Kafarnaum, avilo dži leste jek rimsko kapetano thaj zamolisarda les:

⁶ "Gospode, mungro sluga pašljol čhere nepokretno thaj zurale mučilpe."

⁷ A o Isus phendas lešće: "Avava thaj sastarava les."

⁸ A o kapetano phendas: "Gospode! Naj sem dostojno te des ande mungro čher; nego samo phen alav thaj o sluga mungro sastola!"

⁹ Kaj vi me sem manuš tele vlast thaj si man tale mande vojnikurja. Thaj kana phenav ječešće: 'Dža!' vo džaltar. Thaj kana phenav averešće: 'Av!' vo avel. Thaj kana phenav mungre robošće: 'Čer godova!' thaj vo čerel."

¹⁰ Kana godova ašundas, o Isus zadivisajlo lešće, thaj phendas okolende save džanas pale leste: "Čače phenav tumenđe, kasavo paćipe či arakhlem ke nijek manuš ando Izrael!

¹¹ A phenav tumenđe kaj but e manuša avena andar o sasto them, katar o istok thaj katar o zapad thaj avela len than pe bari gozba e Avraameja, e Isakosa thaj e Jakovesa ando Carstvo nebesko,

¹² a but e Izraelcurja savende si pripremimo e Devlesko carstvo, avena čhudine andar o carstvo, ande majhanduk tunjariko, okote avela o roipe thaj o škripipe e dandenca katar e duk."

¹³ Askal o Isus phendas e kapetanošće: "Dža, thaj neka avel tuće sar paćajan."

Thaj o sluga e kapetanesko sastilo ande godova čas.

*O Isus sastarel e buten
(Mk 1,29-34; Lk 4,38-41)*

¹⁴ Kana o Isus avilo ande Petresko čer, arakhlas e Petrešće sokra sar pašljol nasvali ande groznica.

¹⁵ O Isus astarda lat palo vas thaj e groznica mukla lat. A voj uštili thaj počnisarda te služil lešće.

¹⁶ Kana peli e rjat, andine ko Isus e but e manušen ande save sas e bilačhe duhurja. Thaj o Isus e alavesa trada sa e bilačhe duhonen andar e manuša thaj e nasvalen sastardas.

¹⁷ Gajda pherdilo okova so si phendo kroz o proroko Isaija:

"Vo lijas amare slabosti

thaj inđarada amaro nasvalipe.”

*E duj učenikurja save kamen te sledin e Isuse
(Lk 9,57–62)*

¹⁸ Kana o Isus dikhla e bute theme savo čida pes oko leste, zapovedisardas pire učenikonende te otplovin pe okoja rig e jezerošči.

¹⁹ Ande godova avilo leste jek katar e učitelja e Mojsiješče zakonestar thaj phendas lešče: “Učiteljina, me džava pale tute kaj god tu te džas.”

²⁰ A o Isus phendas lešče: “E lisicen si lenđe jazbine thaj e čirikljen lenđe gnezdurja; a man e Čhave e Manušešče naj kaj mungro šoro te čhav.”

²¹ Phendas lešče jek aver učeniko: “Gospode, muk man majsigo te džav te prahov mungre dade, askal avava thaj slediva tut.”

²² A o Isus phendas lešče: “Tu av pale mande, a muk e mulen te prahon pire mulen!”

*O Isus smiril e oluja
(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)*

²³ A askal o Isus dija ando čamco, a pale leste dine vi lešče učenikurja.

²⁴ Andar jekhvar po jezero vazda pe gajda bari oluja, kaj e talasurja pherenas o čamco e pajesa. A o Isus sovelas.

²⁵ Lešče učenikurja aviline dži leste, džungadine les thaj phendine: “Gospode, spasisar men kaj tasadosa!”

²⁶ A o Isus phendas lenđe: “Sostar daran, cara pačivalen?” Askal uštilo thaj zapovedisardas e

balvajende thaj e jezerošće te ačhen, a e oluja smirisajli thaj postanisardas bari tišina po jezero.

²⁷ A e manuša, zadivime, phučline: “Ko si akava te e balvaja thaj o more pokorin pe lešće?”

O Isus sastarel dujen ande save sas e bilače duhurja

(Mk 5,1-20; Lk 8,26-39)

²⁸ A kana o Isus areslo pe okoja rig e jezerošći, ando gadarinsko krajo, angle leste aviline duj manuša ande save sas e bilače duhurja save inkljenas andar e limorja, a sas gaći napasne kaj khonikal či tromalas te načhel godole dromesa.

²⁹ Von čhutine muj: “So si amen tusa, e Devlešće Čhaveja? Avilan li akate te mučis amen majsigo nego so si e vrjama?”

³⁰ A majdur lendar čarjonas but e bale.

³¹ A e demonurja zamolisardine e Isuse: “Ako trades men, bičhal amen te džas ande okola bale.”

³² A o Isus phendas lenđe: “Džan”.

Thaj e demonurja inkljistine andar e manuša thaj dine ande bale. Pe godova, sa e bale pojurisardine niz o brego ando jezero thaj tasadile ando paj.

³³ Pe godova e manuša kaj lenas sama pe bale našline ando gav thaj phendine sa so dikhline thaj so sas e manušenca ande save sas e demonurja.

³⁴ Askal sa e manuša andar godova gav inkljistine anglo Isus, pa kana dikhline les počnisardine te molin les te džaltar andar lengo krajo.

9

*O Isus sastarel e line manuše
(Mk 2,1-12; Lk 5,17-26)*

¹ Gajda o Isus dija ando čamco, otplovisardas pe okoja rig ande piro gav.

² Okote andine lešće e line manušes pe nosilja.

Kana o Isus dikhla lengo pačipe, phendas e line manušešće: “Na dara čhaveja, jarton pe tuće čire bezeha!”

³ A varesave katar e učitelja e Mojsiješće zakonestar phendine ande peste: “Dik akava hulil po Del!”

⁴ O Isus džanglas lendi gindimata thaj phendas lende: “Sostar gajda gndin bilače ande tumare ile?”

⁵ So si maj loće te phenel pe: ‘Jartome si tuće čire bezeha’ ili: ‘Ušti thaj phir’?

⁶ Ali, te džanen kaj man, e Čhaves e Manušešće si vlast pe phuv te jartosarv e bezeha.” Askal phendas e line manušešće: “Ušti, le čiri nosilja thaj dža tuće čhere!”

⁷ Vo uštilo thaj đelotar pire čherešće.

⁸ Kana godova dikhla o but o them, darajlo thaj ačhilo te slavin e Devle, savo dijas kasavi vlast e manušende.

*O Isus akharel e Matejes
(Mk 2,13-17; Lk 5,27-32)*

⁹ Kana o Isus džalastar okotar, dikhla e manušes savo akhardolas Matej sar bešel po than kaj počinelas pe o porez. O Isus phendas lešće: “Av pale mande!”

O Matej mukla sa, uštilo thaj teljardas pale leste.

¹⁰ Dok o Isus sas pale sinija ande Matejesko čher, avile okote e but carinikurja thaj aver bezahale manuša thaj hanas zajedno lesa thaj lešće učenikonenca.

¹¹ Kana godova dikhline e fariseja, pučline e Isusešće učenikonen: “Sostar tumaro učitelj hal e carenikonenca thaj e bezahalenca?”

¹² A o Isus ašundas godova thaj phendas lende: “Či trubun e saste e doktore nego e nasvale.

¹³ Nego, sičon so akava značil: ‘majbut voliv te aven milosrdne, nego te prinosin mande žrtve.’ Me hav e bezehalenca zato kaj či avilem te akharav e pravednikonen, nego e bezehalen te pokajin pe.”

O Isus sikavel palo posto

(Mk 2,18-22; Lk 5,33-39)

¹⁴ Askal aviline ko Isus e učenikurja katar o Jovano savo bolelas thaj phučline les: “Sostar čire učenikurja či postin sago amen thaj e fariseja?”

¹⁵ A o Isus phendas lende: “Tugujin li e svaturja dok si o džamutro lenca? Nisar! Nego avela o đes kana otmina lendar e džamutre thaj askal vi von postina.

¹⁶ Nego, khonik či suvel o nevo kotor pe pharadi haljina sar učhardasas e hv, kaj kana thovela pe e haljina o nevo kotor cidela pe thaj avela još majbari hv.

¹⁷ Niti čhol pe e nevi mol ande purane morčhaće traste, kaj kana e nevi mol dela vras

thaj buljola, pharavela e morčhaće traste, a e mol čhordola pe. Nego e nevi mol čhol pe ande neve morčhaće traste, gajda avena arakhade vi e mol vi e morčhaće traste.”

O Isus sastarel zbog o baro paćipe e manušengo

(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)

¹⁸ Dok o Isus još motholas lenđe, avilo leste jek upravniko e sinagogako, pelo angle leste pe koča thaj phendas lešće: “E čhej mungri muli, ali tu av thaj čho čo vas pe late thaj voj trajila.”

¹⁹ O Isus uštilo thaj teljardas pale leste pire učenikonenca.

²⁰ A varesavi manušnji savi sas nasvali dešuduj brš gajda kaj o rat thavdelas latar, avili pale lešće zeja thaj astarda pes e čoškostar katar lešći haljina.

²¹ Kaj gndisardas ande peste: “Te astarde man samo palo čoško katar lešći haljina, avav sasti.”

²² O Isus bolda pe, dikhla pe late thaj phendas: “Na dara čhejo. Čiro paćipe sastarda tut.” Thaj e manušnji sastili isto časó.

²³ A kana o Isus avilo ando čher e upravnikosko, dikhla e pogrebne sviračen thaj e themes sar kućin.

²⁴ O Isus phendas: “Inkljen avri! Kaj e čhori či muli, nego sovel.”

A von asajine lestar.

²⁵ Kana o them sas tradino avri, o Isus dija andre thaj astarda e čhóra palo vas, thaj e čhori uštíli.

²⁶ Thaj o glaso pale akava so dogodisajlo ašundilo po sasto than godole krajosko.

O Isus sastarel e kore thaj e nemo manušen

²⁷ Kana o Isus đelotar okotar, teljardine pale leste e duj kore manuša thaj čhonas muj pale leste: “Smilujisar tut amende, Čhaveja e Davidosko!”

²⁸ Kana o Isus dija ando čher e kore manuša avile pale leste, a o Isus phučla len: “Dali paćan kaj šaj te sastarav tumen?”

A von phendine lešće: “Ej, Gospode, amen paćas!”

²⁹ Askal čhuta pire vas pe lenđe jakha thaj phendas: “Neka avel tumenđe sar paćan!”

³⁰ Thaj ande godova časo lenđe jakha sastile. A o Isus askal phendas lenđe: “Na phenen khonikašće pale akava.”

³¹ Ali von inkljistine andar o čher thaj mothonas po sasto godova krajo pale leste.

O Isus sastarel e nemo manušen

³² Dok von inkljenas, odma pale godova andine leste e manušen savo sas nemo kaj o bilačo duho sas ande leste.

³³ O Isus trada e bilače duho andar o nemo manuš, thaj o nemo manuš odma počnisarda te ćerel svato. E manuša sas zadivime thaj phenenas: “Gajda vareso još či dikhlam ando sasto Izrael!”

³⁴ A e fariseja phenenas: “Vo tradel e bilače duhonen gajda kaj pomognil lešće o poglavica e bilače duhonengo.”

O Isus dićel e manušenđe potrebe

³⁵ Gajda o Isus džalas pe sa e bare thaj cikne gava thaj sikavelas e manušen ande lende sinagoge, navestilas e Bahtali nevimata pale Devlesko carstvo thaj sastarelas e nasvalen katar svako nasvalipe thaj nemoć.

³⁶ A kana o Isus dikhla e bute themes, sažalisajlo pe lende, kaj sas iscrpime thaj bespo-moćne sago e bakhre bi e pastiresko.

³⁷ Askal phendas pire učenikonende: "E žetva si bari, a radnikurja si cara.

³⁸ Zato molin e Gospodare katar žetva te bičhalel e radnikonen ande piri žetva."

10

*O Isus bičhalel e dešuduj apostolen
(Mk 3,13-19; 6,7-13; Lk 6,12-16; 9,1-6)*

¹ O Isus akhardas peste pire dešuduj učenikonen, thaj dija len vlast pe bilače duhurja thaj te sastaren svako vrsta nasvalipe thaj slabost.

² Akava si e alava katar e dešuduj apostolurja:

O Simon (saves akharenas Petar),

o Andrija (e Petresko phral),

o Jakov (e Zevedejevesko čhavo),

o Jovano (e Jakovesko phral),

³ o Filip thaj

o Vartolomej,

o Toma thaj

o Matej (o cariniko),

o Jakov (e Alfejevesko čhavo) thaj

o Tadej,

⁴ o Simon pobunjeniko thaj

o Juda Iskariotski (savo izdaisarda e Isuse).

⁵ O Isus bičhaldas akale dešudujen thaj zapovedisardas lenđe: “Na džan ke o okola save či pindžaren e Devle thaj na den ande ni jek Samarijansko gav,

⁶ nego džan samo ko them save si hasarde bakhre e israelošće.

⁷ Džan thaj propovedin lenđe kaj si paše o carstvo nebesko.

⁸ Sastaren e nasvalen thaj okolen saven si guba, vazden e mulen, thaj traden e bilačhe duhonen andar e manuša. Ivija dobisardine, ivija vi den.

⁹ Na steknin tumenđe ni sunakaj, ni rup, ni bakarne lovora ande tumare pošća,

¹⁰ niti dromešći trasta niti aver gada niti još jek paro sandale, niti rovlji palo drom, kaj o radniko zaslužil te dobil piri počin.

¹¹ A kana den ande varesosko gav, roden e manušes savo si dostojno te ačhen ande lesko čher sa dok či teljaren majdur andar godova gav.

¹² A kana den ande godova čher, phenen: ‘Miro tumenca.’

¹³ Thaj ako godova čher kamel te primil tumen, neka tumaro miro avel pe leste. Alí ako o čher či kamel te primil tumen, neka tumaro miro boldel pe tumenđe.

¹⁴ A te vareko či primila tumen thaj či čhon kan so phenen lenđe, inkljen andar godova čher ili godova gav thaj čhinon o praho katar tumare pungre, te na avel tumen khači lenca.

¹⁵ Čače phenav tumenđe: Majloće avela e gavende e Sodomaće thaj e Gomoraće ando đes e sudosko nego godole gavešće.”

*O Isus phenel kaj avela o progonstvo
(Mk 13,9-13; Lk 21,12-17)*

¹⁶ O Isus majdur motholas: "Ake me bičhalav tumen sago e bakhren maškar e ruva. Zato aven mudre sago e sapa, a bezopasne sar e goluburja.

¹⁷ Len tumen sama, kaj varesave manuša predaina tumen pe sudurja, thaj bičuina tumen ande pire sinagoge.

¹⁸ Zbog mande inkalena tumen angle vladarja thaj angle carurja, godova avela prilika te sve-dočin pale mande okolende kaj či pindžaren e Devle.

¹⁹ A kana predaina tumen, na daran so phenena, kaj ande godova časo dela pes tumende so te phenen.

²⁰ Kaj či ćerena svato tumen, nego o Duho tumare nebesko Dadesko ćerela svato kroz tumende.

²¹ O phral e phrale predaila te mudaren les, a o dad e čhavres. E čhavra vazdena pes pe pire dada thaj pe pire deja thaj predaina len te aven mudarde.

²² Savora mrzana tumen zato kaj sen mungre učenikurja, ali ko god ačhel verno dži ko krajo avela spasime.

²³ Kana progonina tumen ande jek gav, tumen našen ande aver! Čaće phenav tumende či arese na te završin tumaro poslanje pe sa e izraelske gava majsigo nego so me, o Čhavo e Manušesko, avava.

²⁴ Nijek učeniko naj majbaro katar piro učitelj, niti o sluga katar piro gospodari.

25 Dovoljno si e učenikošće te avel sago lesko učitelj, a e slugašće te avel sago lesko Gospodari. Ako man e domačine akharenas Veelzevul – Sotona, kozom askal bišukar alavenca akharena tumen mungre čherutnen?”

Kastar trubun te daran
(Lk 12,2-7)

26 O Isus majdur phendas: “Zato na daran katar okola save pretin tumenđe kaj sa so si garado dičhola thaj sa so si tajno ašundola.

27 Okova so phenav tumenđe ande tama, tumen phenen po svetlo thaj okova so phenel pe tumenđe po kan objavin katar e krovurja.

28 Na daran katar okola save šaj te mudaren samo o telo, a našti mudaren e duša. Nego, daran katar okova savo šaj te uništil o telo thaj e duša ando pakao.

29 Či li bićinen pe duj vrapcurja pale jek kovano lovoro? A ni jek lendar či perel pe phuv, a te pale godova tumaro nebesko Dad či džanel.

30 A tumenđe si vi sa e bal po šoro đinade.

31 Zato na daran! Kaj tumen vredin majbut katar e but e vrapcurja.

E Isusešće učenikurja priznajin e Isuse angle manuša
(Lk 12,8-9)

32 Dakle ko god priznail angle manuša kaj si mungro učeniko, priznaiva vi me les angle mungro Dad nebesko.

33 A ko god odreknil pes mandar anglo them, vi me odrekniiva man lestar angle mungro Dad nebesko.”

*Ko si dostojno te služil e Isuseše
(Lk 12,51–53; 14,26–27)*

³⁴ O Isus nastavisarda te mothol: “Na gndin kaj avilem pe phuv te anav miro. Či avile te anav miro, nego o mačo.

³⁵ Avilem te odvojiv

‘e manuše katar lesko dad,
e čheja katar laći dej,
thaj e borja katar laći sokra.

³⁶ E manušešće dušmaja avena okola save trajin lesa ando čher.’

³⁷ Ko volil pire dades ili pire deja majbut nego man, naj dostojno te avel mungro učeniko. Ko volil pire čhaves ili pire čheja majbut nego man, naj dostojno te avel mungro učeniko.

³⁸ Ko či lel piro trušul thaj či džal pale mande, naj dostojno te avel mungro učeniko.

³⁹ Ko kamel te zaštitil pesko trajo hasarela les, a ko hasarel piro trajo zbog mande zaštitila les.”

*O Del nagradila okolen save primin e
učenikonen
(Mk 9,41)*

⁴⁰ “Ko tumen primil, man primil, a ko primil man primil e Devles savo bičhalda man.

⁴¹ Ko primil e proroko zato kaj si proroko, primila e proročko nagrada, a ko primil e pravedniko, zato kaj si pravedniko, dobila pravedničko nagrada.

⁴² Thaj ko napoil ječe katar akala majcikne vi samo tahtaj šudre pajesa, zato kaj si mungro

učeniko, čače phenav tumenđe lešči počin či propadnila.”

11

O Isus thaj o Jovano savo bolelas (Lk 7,18-35)

¹ Kana o Isus završisarda te del e upute pire dešuduje učenikonenđe, đelotar okotar te sikavel e theme thaj te propovedil pe galilejske gava.

² A o Jovano savo bolelas ašundas ande tamnica pale čudurja save ćerelas o Hristo, pa bičhaldas pire učenikonen

³ te phučen e Isuse: “Dali san tu okova saves o Del obećisarda kaj bičhalela ili te ažućaras avres?”

⁴ Askal o Isus phendas lende: “Džan thaj phenen e Jovanošće so ašunen thaj so dićhen kaj ćerav:

⁵ E kore dićhen, e bande phiren, e gubavcurja saston, e kašuće ašunen, e mule bolden pe ando trajo, a e čorende propovedil pe e Bahtali nevimata.

⁶ Thaj blago okolešće savo či sablaznil pe zbog mande.”

⁷ Kana e Jovanošće učenikurja đelotar, o Isus počnisarda te mothol e themešće palo Jovano: “So đeline te dićhen ande pustinja? E trska savja ljuljil e balval? Na!

⁸ Ili so đeline te dićhen? E manušes savo lija pe peste šukar drze? Na! Okola save inđaren pe peste šukar drze bešen pe carende dvorurja.

⁹ Ili so đeline te dičen? E Devlešće prorokos? Ej, me phenav tumenđe, vo si vi majbut katar o proroko!

¹⁰ O Jovano si okova pale savo si ramome ando Sveto lil:

‘Ake, me bičhalav angle tute mungre glasnikones thaj vo lačharela o drom angle tute.’

¹¹ Čače phenav tumenđe: katar sa e manuša save sas ikada bijande, khonik naj majbaro katar o Jovano savo bolelas, a okova savo si majcikno ando Carstvo nebesko majbaro si lestar.

¹² Katar e vrjama e Jovanošći savo bolelas dži akana o Carstvo nebesko trpil nasilje thaj e nasilne manuša grabin pe pale leste.

¹³ Kaj sa e prorokurja thaj o Mojsijesko zakon prorokuinas palo Carstvo sa dok či avilo Jovano.

¹⁴ A o Jovano si, ako kamen godova te prih-
vatin, o Ilija savo trubujas te avel.

¹⁵ Ašunen kana već si tumen kan!

¹⁶ A kasa te usporediv akava naraštaj? Slično si e čhavrendě save bešen po trgo, thaj čhon muj jek averešće:

¹⁷ ‘Svirosardam tumenđe veselo,
a tumen či čheldine,
đilabadam tumenđe tužno,
a tumen či rujine.’

¹⁸ Kaj o Jovano avilo thaj či halas niti pijelas šukar habe sago e aver manuša, a von phenen: ‘Ande leste si o bilačo duho.’

¹⁹ Avilem me, o Čhavo e Manušesko, savo hav thaj pijav šukar habe, a von phenen: 'Dik e manušes savo but hal thaj pijel, thaj drugari si e carenikonengo thaj e bezehalengo!' Okola save prihvatim e Devlešči mudrost sikaven kaj si voj ispravno."

*O Isus ukoril e manušen save či pokajisajle
(Lk 10,13-15)*

²⁰ Askal o Isus lijas te koril e manušen andar e gava ande save sas majbut lešće čudurja kaj či pokajisajle.

²¹ "Teško tumenđe manušalen andar o Horazin! Teško tumenđe andar e Vitsaida! Kaj te ando Tiro thaj Sidono avilesas e čudurja save dogodisajle ande tumende, von već dumut linesas pe peste e drže katar o kostret thaj čhutine sas o praho pe pire šore sar sikadinesas kaj pokajisajle!

²² Ali phenav tumenđe: Kaj po đes e sudosko avela majloće e gavende, e Tirošće thaj e Sidonešće nego tumenđe!

²³ A tumen andar o Kafarnaum, zar dži ko nebo vazdena tumen? Perena dži ko than e mulengo. Kaj te ande Sodoma avilesas e čudurja save sas maškar tumende, von pokajisajle sas thaj e Sodoma dži ađes ačhili sas.

²⁴ Ali phenav tumenđe kaj avela majloće e Sodomaće ando đes e sudosko nego tumenđe."

*O Dad si objavime ando Čhavo
(Lk 10,21-22)*

²⁵ Askal o Isus phendas: "Hvaliv tut Dade, Gospodarina e nebesko thaj e phuvjako, kaj

garadan akava katar e mudre thaj katar e umne, a sikadan okolende save si sago ciknen čavra.

²⁶ Ej, Dade, kaj gajda sas čiri volja te avel.

²⁷ Mungro Dad sa predaisarda mande. Khonik osim o Dad či pindžarel e Čhaves. Thaj khonik či pindžarel e Dades, samo o Čhavo thaj okola savende o Čhavo kamel te objavil les.

²⁸ Aven mande savora save sen umorne thaj opteretime thaj me odmoriva tumen.

²⁹ Len mungro jarmo pe tumende, thaj sičon mandar, kaj me sem krotko thaj ponizno ilesko, thaj arachena o miro pale tumare duše.

³⁰ Kaj mungro jarmo si blago thaj mungro pharipe si loko."

12

E Isuse si vlast po savato

(Mk 2,23-28; Lk 6,1-5)

¹ Ande godoja vrjama, ande jek savato o Isus načelas maškar e njive e đivesa. A lešće učenikurja bokhajle, thaj počnisardine te trgon e klasurja thaj te han.

² Kana godova dikhline e fariseja, phendine e Isusešće: "Dik čire učenikurja čeren savatone, okova so po zakono naj muklo te čerel pe savatone."

³ A o Isus phendas lende: "Sigurno čitosardine ando Sveto lil so o David čerda, kana vo thaj okola save sas lesa bokhajle a nas len so te han.

⁴ Dijas ande Devlesko čer thaj halas e svete mangre, vi, ako ni vo ni okola save džanas pale

leste či tromanas te han lendar, nego samo e rašaja.

⁵ Sigurno čitosardine ando zakono kaj vi e rašaja ando Hramo kršin o zakon gajda kaj čeren buči savatone, a ipak najlen doš?

⁶ A me phenav tumenđe kaj akate si vareko majbaro katar o Hramo!

⁷ Kana džangline sas so značil: 'Majbut voliv te aven milosrdne, nego te prinosin mande žrtve', či osudisardinesas okolen save naj došale.

⁸ Kaj me, o Čhavo e Manušesko, gospodari sem e savatosko."

*O Isus sastarel ando savato
(Mk 3,1-6; Lk 6,6-11)*

⁹ Askal o Isus đelotar okotar thaj dijas ande lendi sinagoga.

¹⁰ A okote sas jek manuš e šuće vastesa.

A e fariseja rodenas razlog te optužin e Isuse, zato phučline les: "Dali si muklo te sastarel pe savatone?"

¹¹ A o Isus phendas lende: "Ko tumendar či lijasas te inkalel pire ječhe bakhres te savatone pelo ande hv?

¹² A kozom si o manuš majvredno katar o bakhro! Zato savatone si muklo te čerel pe lačhipe."

¹³ Askal o Isus phendas godole manušešće: "Inzar čo vas!" Thaj vo inzardas pesko vas, a lesko vas sastilo thaj postanisardas sasto sago vi okova aver.

¹⁴ A e fariseja čim inkljistine andar e sinagoga, dogovorisaile sar te mudaren e Isuse.

O Isus e Devlesko losardo sluga

¹⁵ A o Isus doznaisardas pale godova thaj đelotar okotar. A pale leste teljardas o but o them thaj vo sa e nasvalen sastarda

¹⁶ thaj upozorilas len te na mothon khonikašće ko si vo.

¹⁷ Akava sas te pherdol okova so si phendo kroz o proroko Isaija:

¹⁸ “Ake mungro sluga,
saves losardem.

Mungro volime,
o miljeniko mungre dušako.

Pe leste čhava mungro Duho
thaj vo e themenđe objavila e pravda.

¹⁹ Či prepirilape niti čhola muj,
lesko glaso či ašundola pe sokača.

²⁰ Ni e bandardi trska či phađela,
niti mudarela o stenko savo tek tinjal,
sa dok e pravda či anel dži ke pobeda.

²¹ Ande lesko alav pouzdinape e thema.”

*E Isusešći vlast si katar o Del
(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)*

²² Askal andine anglo Isus ječe manuše ande savo sas o bilačo duho, a sas godova manuš koro thaj nemo. O Isus sastardas les, thaj o nemo manuš šaj dičhelas thaj šaj ćerelas svato.

²³ A sa o them sas zurale zadivime thaj phenelas: “Te naj akava o Čhavo e Davidesko?”

²⁴ Kana ašundine pale godova e fariseja, phen-dine: “Akava tradel e bilače duhonen gajda

kaj pomožil les o Veelzevul knezo e bilačhe duhonengo.”

²⁵ A o Isus džanglas so gndin thaj phendas lenđe: “Svako carstvo savo si ande peste pode-lime propadnila thaj svako gav ili čher savo si ande peste podelime či ačhela.

²⁶ Ako o Satana izgonil e Satanes, askal si vo protiv peste razdelime. Sar askal šaj te ačhel lesko carstvo?

²⁷ Thaj ako me tradav e bilačhe duhonen gajda kaj pomožil man o Veelzevul, uz kašči pomoć traden len tumare sledbenikurja? Zato von dokažina kaj naj sen ando pravo.

²⁸ Ali, ako me e Devlešće Duhosa tradav e bilačhe duhonen, askal avilo tumenđe e Devlesko carstvo.

²⁹ Ili, sar šaj vareko te del ando čher e zurale manuško te čorel lešči imovina, a te či majsigo phandel les? Tek askal šaj čorel sa andar o čher.

³⁰ Ko naj manca, protiv mande si. Thaj ko či čidel manca rspil.

³¹ Zato phenav tumenđe: E manušenđe šaj avela jartome svako bezeh thaj e hula ali e hula po Sveto Duho či jartola pe.

³² Ako vareko vareso phenel protiv o Čhavo e Manušesko, šaj avela jartome lešće, a ako vareko vareso phenel protiv o Sveto Duho, či jartola pe lešće ni ande akaja vrjama niti ande vrjama savi avel.

O kaš thaj lesko plodo

(Lk 6,43–45)

³³ Uzgojin o lačno kaš, thaj vi lesko plodo avela lačno, ili uzgojin o bilačno kaš thaj vi lesko plodo

avela bi lačno, kaj o kaš pindžarel pes pe lešće plodurja.

³⁴ Tumen e sapešće čhavra! Sar šaj tumen te phenen so si lačne, kana sen vi korkoro bilačne? Kaj o muj phenel okova sova si pherdo o ilo.

³⁵ O lačno manuš andar e lačni riznica pire ilešči inkalel lačhipe, a o bilačno manuš andar e bilačni riznica pire ilešči inkalel bilačhipe. Kaj andar o muj inkljel sova si pherdo o ilo

³⁶ A me phenav tumenđe kaj e manuša pale svako beskorisno alav savo phenen avena odgovorne ando đes e bare sudosko.

³⁷ Kaj, čire alava opravdina tut ili osudina tut.”

O Isus si majbaro katar o Jona thaj katar o Solomon

(Mk 8,11-12; Lk 11,29-32)

³⁸ Askal phendnine e Isusešće varesave učitelja e Mojsiješće zakonestar thaj e fariseja: “Učiteljina, kamlamas te sikaves amende varesavo znako.”

³⁹ A o Isus phendas lende: “Samo o bilačno thaj o neverno naraštaj rodel znako, ali či dela pe lešće aver znako osim o znako savo dogodisajlo e prorokošće Jonašće.

⁴⁰ Sago kaj ‘o Jona sas trin đesa thaj trin rača ando či e bare mačhesko’, gajda vi me, o Čhavo e Manušesko, avava ando či e phuvjako trin đes thaj trin rača.

⁴¹ E manuša andar e Niniva uštena po sudo akale naraštajesa, thaj osudina les, kaj von pokajisajle pe Jonašči propoved, a tumen či

pokaisardine tumen. A tumenca si akate vareko majbaro vi katar o Jona!

⁴² E carica katar o jugo uštela po sudo akale naraštajesa, thaj osudila les, kaj avili dadural te ašunel e Solomonešći mudrost, a tumenca si akate vareko majbaro vi katar o Solomon.”

*O Isus phenel so avela akale naraštajesa
(Lk 11,24-26)*

⁴³ O Isus majdur phendas: “Kana o bilačo duho inkljel andar o manuš, lutil e pustinjasa thaj rodel than kaj šaj te odmoril pe, ali či aračhel les.

⁴⁴ Askal phenel: ‘Boldava man ande mungro čher andar savo inkljistem.’ Kana boldel pe ande piro čher andar savo inkljisto, aračhel o čher čučo, šilado thaj čisto.

⁴⁵ Askal džal thaj anel ehta duhurja majgore pestar, thaj savora von den ando manuš thaj natanin pes ande leste, thaj gajda po krajo godole manušešće si majgore nego so sas lešće majsigo. Gajda avela vi akale bilače naraštaješće.”

*Ko si čače e Isusešći familija
(Mk 3,31-35; Lk 8,19-21)*

⁴⁶ Dok o Isus još ćerelas svato e themešće, aresline thaj ačhiline avri lešći dej thaj lešće phral thaj kamenas te ćeren svato lesa.

⁴⁷ Vareko phendas lešće: “Ake, ćiri dej thaj ćire phral ačhen avri. Kamen te ćeren tusa svato.”

⁴⁸ A o Isus phendas lešće: “Ko si mungri dej? Thaj ko si mungre phral?”

⁴⁹ Askal sikadas karingal pire učenikurja, thaj phendas: “Ake mungri dej thaj mungre phral!

⁵⁰ Kaj phenav tumenđe, ko god čerel e volja mungre nebesko Dadešći, godova si mungro phral, phen thaj mungri dej!”

13

O Isus phenel e prispodoba palo sejači

(Mk 4,1-9; Lk 8,4-8)

¹ Isto godova đes o Isus inkljisto andar o čher, đelo thaj bešlo pašo jezero te sikavel.

² Oko leste čida pe gaći but them, gajda kaj vo moraš te dijas ando čamco thaj bešlo, a sa o them ačhelas pe obala.

³ But godova phenelas lende ande paramiče sago kaj si akaja:

“Jek đes inkljisto o sejači te sejol.

⁴ Dok sejolas, varesavo seme pelo po drom thaj avile e čiriklja thaj sa haline les.

⁵ Aver seme pelo pe barutni phuv kaj nas but phuv thaj odma inkljisto kaj e phuv nas handuk.

⁶ Ali kana inkljisto o baro kham, phabilo thaj šučilo kaj nas les handuk koreno.

⁷ Varesavo seme pelo maškar e kangre. E kangre barile thaj tasadine les.

⁸ A varesavo seme pelo pe lači phuv, thaj bi-jandas šel drom majbut, šovardeš drom majbut, ili trijanda drom majbut.

⁹ Ašunen, kana već si tumen kan!”

Sostar o Isus mothol lende ande paramiči

(Lk 4,10-12; Lk 8,9-10)

¹⁰ E Isuseše učenikurja avile dži leste thaj phučline les: “Sostar mothos e themešće ande paramiče?”

¹¹ A vo phendas lenđe: “Tumende si dino te džanen e tajne e nebesko Carstvošće, a lenđe naj dino.

¹² Kaj, kas si džanglipe, dela pe lešće thaj avela les još majbut, a kas naj, lela pe lestar vi okova cara so si les.

¹³ Zato phenav lenđe ande paramiče, kaj dičen so ćerav, a phandaven e jakha te na dičen, čhon kan so phenav lenđe, a či ašunen thaj či haćaren.

¹⁴ Gajda pherdol pe lende e Isaijasko pro-ročanstvo:

‘Ašunena mungre alava,
a či haćarena;
pire jakhenca dičena mungre dela,
a našti dičena len.
¹⁵ Kaj barosajle e ile akale themešće,
pire kanenca jedva ašunen,
pire jakha phandadine;
te e jakhenca či dičen,
te e kanenca či ašunen,
te e ileja či haćaren
thaj te obratin pe, te sastarav len.’

¹⁶ Ali blago tumare jakhende kaj dičen, thaj blago tumare kanende kaj ašunen.

¹⁷ Kaj čaće phenav tumende: e but prorokurja thaj e pravednikurja zurale kamline te dičen so tumen dičen, a či dikhline thaj te ašunen so tumen ašunen, ali či ašundine.”

*O Isus objasnìl e paramiči palo sejači
(Mk 4,13-20; Lk 8,11-15)*

¹⁸ O Isus majdur phendas: "Ašunen so značil e paramiči palo sejači.

¹⁹ Svakonešče savo ašunel o alav pale Devlesko carstvo, a či hačarel, avel o beng thaj čorel so si posadime ande lesko ilo. Godova si okova seme savo si posadime po drom.

²⁰ O seme savo si posadime po barutno than, si okova savo ašunel e Devlesko alav thaj odma e bahtasa prihvatil les,

²¹ ali sar e Devlesko alav či mukla koreno ande leste, či ačhel dugo. Kana avel e nevolja thaj o progonstvo zbog o alav e Devlesko, vo odma otpadnil.

²² O seme savo si posadime ande kangre, si okova savo ašunel o alav e Devlesko, ali e brige akale traošče thaj o hohavno barvalipe tasaven o alav thaj ačhel bi plodosko.

²³ A okova seme kaj si posadime pe lači phuv, godova si okova savo ašunel o alav, hačarel thaj čače anel plodo, šel drom majbut, šovardeš drom majbut ili trijanda drom majbut."

O Isus phenel e prispodoba palo điv thaj palo o kukolj

²⁴ Askal o Isus phendas lende vi aver paramiči: "O Carstvo nebesko si sago o manuš savo posadisardas o lačo seme ande piri njiva.

²⁵ Ali dok savora sovenas, avilo lesko dušmano thaj posadisardas o kukolji maškar o điv thaj delotar.

²⁶ A kana o seme barilo thaj anda plodo, askal sikadilo vi o kukolj.

²⁷ Askal aviline e sluge ko domačino thaj phen-dine lešće: 'Gospodarina! Zar tu či posadisardan o lačo seme pe čiri njiva? Katar askal o kukolj?'

²⁸ A vo phendas lenđe: 'O dušmano čerda godova.' A e sluge phučline les: 'Kames te džas thaj te inkalas o kukolj?'

²⁹ A o domačino phendas lenđe: 'Na, kaj te akana inkaldine o kukolji inkalena vi o điv.

³⁰ Mučen te liduj barjon dži ke žetva, thaj ande vrjama e žetvači phenava okolende save čiden o điv: Majsigo inkalen o kukolj, thaj phanden le ande snopurja te del pe jag, a o điv čiden thaj čhon les ande mungro skladište.' "

O Isus phenel e prispodoba pale gorušicako seme

(Mk 4,30-34; Lk 13,18-21)

³¹ O Isus phendas lenđe vi aver paramiči: "O Carstvo nebesko si slično sago e gorušicako semeno savo o manuš posardisarda ande piri njiva.

³² Vi ako si majcikno katar sa o seme, kana barjol avel majbaro katar svako povrće. Barjol thaj avel kaš, thaj e čiriklja aven thaj gnezdin pes maškar lešće ranja."

O Isus phenel e prispodoba palo kvasco

³³ Askal o Isus phendas lenđe aver paramiči: "O Carstvo nebesko si sago o kvasco savo lel e manušnji thaj šukljarel les ande biš kile aro, dok sa či vazdel pe."

³⁴ O Isus sa godova phendas e themešće ande paramiča. Thaj khanči či phenelas lenđe bi e paramičengo:

³⁵ Gajda pherdilo o proročanstvo savo phenel:

“Ande paramiči phenava
thaj objaviva okova so si garado katar o postanko
e themesko.”

O Isus objasnil e paramiči palo điv thaj palo kukolj

³⁶ O Isus mukla e but e themes te džaltar thaj dijas ando čher. E učenikurja aviline leste thaj phendine lešće: “Objasnisar amende e paramiči palo kukolj pe njiva.”

³⁷ A vo phendas lende: “Okova kaj posadisardas o lačo seme si o Čhavo e Manušesko,

³⁸ a e njiva si o them. O lačo seme si e manuša save pripadin e nebesko Carstvošće, a o kukolji si e manuša e bendešće.

³⁹ O dušmano savo posadisardas o seme si o beng; e žetva si o krajo e themesko, a okola save čiden o điv si e anđelurja.

⁴⁰ Sago kaj o kukolji čidel pe ande snopurja, thaj del pe jag, gajda avela vi po krajo e themesko.

⁴¹ A me, o Čhavo e Manušesko, bičhalava mungre anđelen, te izdvoin andar mungro Carstvo savoren save crden avren po bezeh thaj savoren save čeren bilačipe.

⁴² Thaj e anđelurja čhudena len ando jagalo bov, okote avela roipe thaj škripipe e dandenca katar e duk.

⁴³ Askal e pravednikurja sago o kham zasijina ando Carstvo pire Dadesko. Ašunen, kana već si tumen kan!”

O Isus phenel vi e aver paramiče pale Devlesko carstvo

⁴⁴ “E nebesko Carstvosa si sago e garade barvalipeja ande njiva. Kana o manuš aračhel les, garavel les okote thaj pherdo bah džal thaj bićinel sa so si les thaj ćinel godoja njiva.”

⁴⁵ Još o Carstvo nebesko si slično sago o trgovco savo rodel šukar biserja.

⁴⁶ Pa kana aračhel zurale kuč biseri, džal thaj bićinel sa so si les, te ćinel les.

⁴⁷ Još o Carstvo nebesko si slično sago vi e mreža savi si čhudini ando more ande savi astardile e svakovrsne mače.

⁴⁸ Kana e mreža pherdol e mačhenca, crden lat avri pe obala. Askal e ribarja bešen thaj losaren e lače mače thaj čhon len ande kante, a e bilače mačen čuden.

⁴⁹ Gajda avela po krajo e themesko: avena e anđelurja thaj odvoina e bilačen katar e pravedne

⁵⁰ thaj e bilačen čhudena ando užarime bov, okote avela roipe thaj škripipe e dandenca katar e duk.

O nevo thaj o purano nevo

⁵¹ O Isus phučla len: “Dali haćardine sa akava?” A von phendine: “Haćardam.”

⁵² O Isus phendas lenđe: “Zato si svako učitelj e Mojsiješće zakonestar savo si sikado palo Carstvo nebesko slično sago o domaćino savo andar piri riznica inkalel o nevo thaj vi o purano blago.”

*E Isuse či prihvatisardine ando Nazaret
(Mk 6,1-6; Lk 4,16-30)*

⁵³ Kana o Isus završisarda akala paramiče, delotar okotar.

⁵⁴ Thaj dijas ando piro gav kaj barilo.

Thaj sikavelas okote e theme ande lende sinagoge, a von zadivime phenenas: "Katar akales kasavi mudrost thaj moć?

⁵⁵ Naj li akava e tesareshko čhavo? Či li bučhol lešči dej Marija, a lešče phrala o Jakov, Josif, Simon, thaj o Juda?

⁵⁶ Thaj zar naj sa lešče pheja akate maškar amende? Katar les askal sa akava?"

⁵⁷ Thaj odbisardine te paćan ande leste.

A o Isus phendas lende: "O proroko si svugde poštujime osim ande piro gav thaj ande piro čher."

⁵⁸ Zbog lengo bipaćipe okote či ćerda but e čudurja.

14

*Ake sar mudardine e Jovane savo bolelas
(Mk 6,14-29; Lk 9,7-9)*

¹ Ande godoja vrjama o Irod, savo sas vladari ande Galileja, ašundas o glaso palo Isus.

² Askal phendas pire slugende: "Godova si o Jovano savo bolelas. Vo uštilo andar e mule, thaj zato ćerel čudurja."

³ A o Irod godova phendas zato kaj majsigo astartas e Jovane, phangla les, thaj čuda les ande tamnica zato kaj lijas e Irodijada savi sas romnji lešče phralešči e Filipešči.

⁴ A o Jovano stalno motholas e Irodešće: "Tut naj pravo te les lat romnjaće!"

⁵ Zbog godova o Irod kamlas te mudarel les, ali darajlo katar o them, kaj o them smatrilas e Jovane kaj si proroko.

⁶ Ali kana sas e Irodesko bijando đes, e Irodijači čhej teljarda te čhelel angle savorende. E Irodešće godova zurale svidosajlo,

⁷ zato halas laće solah kaj dela lat sa so rodela lestar.

⁸ A voj sikadi katar pešči dej phendas: “Deman akate po tijari o šoro e Jovanesko savo bolelas!”

⁹ O caro Irod ražalostisajlo, ali zbog godova kaj či kamlas te prekršil e solah angle manuša save sas okote, zapovedisardas te den lat.

¹⁰ Thaj bičhaldas e manušen ande tamnica te čhinen tele e Jovanesko šoro.

¹¹ E manuša askal andine e Jovanesko šoro po tijari thaj dine les e Irodijaće čhejaće, a voj inđarda les pire dejaće.

¹² Askal e Jovanešće učenikurja aviline, line e Jovanesko telo thaj prahosardine les. Askal đe le thaj mothodine e Isusešće so sas.

O Isus pravarel majbut katar pandž milje manušen

(Mk 6,30-44; Lk 9,10-17; Jn 6,1-14)

¹³ Kana o Isus ašundas godova, dijas ando čamco thaj đelotar okotar po pusto than te avel korkoro. Ali kana godova ašundas o them teljardine phujatar pale leste andar pire gava.

¹⁴ Kana o Isus inkljisto andar o čamco, dikhla e bute theme, sažalisajlo pe lende thaj sastardas lende nasvalen.

¹⁵ Kana peli e rjat avile leste lešće učenikurja thaj phendine lešće: “Akava si pusto krajo, a već si kasno. Muk e theme te džal pe okolne gava te činjen pešće vareso te han!”

¹⁶ A o Isus phendas lenđe: “Či trubun te džan. Tumen den len te han.”

¹⁷ Von phendine lešće: “Amen naj akate khanči aver osim pandž mangre thaj duj mače!”

¹⁸ A o Isus phendas: “Anen godova mande.”

¹⁹ Askal zapovedisardas e themešće te bešel pe čar. Lijas e pandž mangre thaj e duj mače, dikhla prema o nebo thaj zahvalisarda e Devlešće palo habe. Phaglas o mangro thaj dija pire učenikonende, a e učenikurja e manušenje.

²⁰ Thaj savora haline thaj čaljile. A e učenikurja čidine još dešuduj pherde korpe katar e kotora save ačhiline.

²¹ A okola save haline sas pandž milja muškarcurja, a nas đinade e manušnja thaj e čhavra save sas lenca.

*O Isus phirel po paj
(Mk 6,45–52; Jn 6,16–21)*

²² Odma posle godova o Isus zapovedisardas pire učenikonende te den ando čamco thaj te džan angle leste pe okoja rig, dok vo či mućel e theme te džantar.

²³ Nakon so mukla e themes te džantar, lija pe opre pe gora, korkoro te molil pe. Kana peli e rjat, vo sas još okote korkoro.

²⁴ A o čamco ande savo sas e učenikurja sas već dur katar e obala, mardo katar e talasurja kaj plovilas suprotno katar e balval.

²⁵ A varekaj katar e trin dži ke šov saturja detharinako, o Isus avilo dži ke učenikurja gajda kaj phirelas po paj ando jezero.

²⁶ Kana e učenikurja dikhline e Isuse sar phirel po paj karingal lende, e darasa čhutine muj: “Godova si o duho!”

²⁷ O Isus odma phendas leđe: “Na daran! Me sem!”

²⁸ A o Petar phendas lešće: “Gospode, ako san tu, zapovedisar te avav tute po paj!”

²⁹ A o Isus phendas lešće: “Av!” O Petar inkljisto andar o čamco thaj počnisarda te phirel po paj karingal o Isus.

³⁰ Ali kana dikhla kozom si zurali e balval, darajlo thaj teljarda te tonil thaj chol muj: “Gospode, spasisar man kaj tasadova!”

³¹ O Isus odma inzarda piro vas, astarda les thaj phendas: “O manušeja cikne paćimava, sostar posumnjisardan?”

³² Kana line pe opre ando čamco, e balval ačhili.

³³ A e učenikurja save sas ando čamco peline pe koča angle leste thaj phendine: “Tu san čače o Čhavo e Devlesko!”

O Isus sastarel e bute theme ando Genisaretsko krajo

(Mk 6,53–56)

³⁴ A o Isus thaj lešće učenikurja preplovissardine o jezero, thaj aresline po kopno ando Genisaret.

³⁵ Thaj e manuša andar godova than pindžardine e Isuse, razglasissardine godova

pe sasto krajo kaj avilo thaj andine leste sa e nasvalen.

³⁶ Molisardine e Isuse te mučel len te astaren pe samo palo čoško katar lešči haljina. Thaj savora save dotaknisardine les potpuno sastile.

15

O Isus sikavel sar o manuš trubul te avel čisto andral

(Mk 7,1-23)

¹ Askal ko Isus aviline varesave fariseja thaj e učitelja e Mojsiješće zakonestar andar o Jerusolim thaj phučline les:

² “Sostar ćire učenikurja phađen e purane židovske običaja? Či incären o obred te thoven pire vas majsigo nego so len te han.”

³ A o Isus phendas lenđe: “A sostar tumen phađen e Devlešći zapovest zbog tumare običaja?

⁴ Kaj o Del zapovedisardas: ‘Poštuisar ćire dade thaj ćire deja’ thaj: ‘ko del romaja pire dade thaj pire deja, neka avel kaznime po smrto.’

⁵ A tumen phenen: ‘Ako vareko phenel pire dadešće ili pire dejaće: našti pomoživ tut kaj halem solah kaj dava e Devlešće okova so dije-mas tuće.’

⁶ Gajda tumen phenen kaj či trubun te poštujin tumare dade thaj tumare deja zato kaj či vodin briga pale lenđe potrebe. Gajda zanemarin e Devlešće zapovesti zbog tumari predaja.

⁷ Licemerja! Lačhe pale tumende prorokuisardas o Isaija kana phendas:

⁸ 'Akava them poštuil man samo e mujesa, ali lengo ilo si dur mandar.

⁹ Uzalud poštuin man kaj sago mungro sikavipe sikaven e manušenđe zapovesti.' "

So meljarel e manuško duho

¹⁰ O Isus akhardas e but e themes thaj phendas lenđe: "Čhon kan thaj probin te hačaren!

¹¹ Či meljarel e manušes okova so del ande manuško muj, već okova so inkljel andar o muj meljarel e manuše anglo Del."

¹² Askal aviline leste e učenikurja thaj phučline les: "Dali džanes kaj e fariseja uvredisajle pe okova so phendan?"

¹³ A vo phendas lenđe: "Svako biljka savi či zasadisardas mungro nebesko Dad, inkalela pe e korenosa andar e phuv.

¹⁴ Mučen len! Von si kore vođe e korenđe! A kana o koro vodil e kores, liduj peren ande hv."

¹⁵ A o Petar phendas lešće: "Phen amende so značil okova so phendan kaj meljarel e manuše anglo Del."

¹⁶ A o Isus phučla len: "Zar tumen još či hačaren?

¹⁷ Či li hačaren: kaj sa so del ando muj džal ando di, thaj inkljel avri.

¹⁸ Ali e bilače alava inkljen andar o ilo thaj meljarel e manušes anglo Del.

¹⁹ Kaj andar o ilo inkljen e bilače gndurja, mudaripe, preljub, bludo, čoripe, hohamno sve-dočanstvo thaj uvrede.

²⁰ Akava meljarel e manušes! Či avela o manuš duhovno melalo anglo Del, ako hal, a te majsigo či obredno thoda pire vas.”

E manušnji savi nas Židovka sikavel o baro paćipe

(Mk 7,24–30)

²¹ Askal o Isus đelotar okote thaj crda pe andar e Galileja po sever, ando tirsko thaj sidonsko krajo.

²² A jek manušnji, Hanaanejka andar godova krajo, avili dži leste thaj teljarda te čhol muj: “Smiluisar tut mande Gospode, Čhaveja e Davidesko! Kaj mungri čhej zurale patil pe, zato kaj si ande late o bilačo duho!”

²³ Ali o Isus khanči či phendas laće, pa lešće učenikurja aviline đi leste thaj počnisardine te molin les: “Phen laće te džaltar kaj čhol muj pale amende!”

²⁴ A vo phendas lenđe: “Bičhaldo sem samo te pomogniv e Izraelošće themešće save si sago e hasarde bakhre.”

²⁵ A voj avili thaj peli pe koča angle leste thaj phendas: “Gospode, pomožisar mande!”

²⁶ A vo phendas laće: “Naj lačhe te lel pe o mangro e čavrendar thaj te čhudel pe e džučhelende.”

²⁷ A voj phendas: “Ej, Gospode, kaj čak vi e džučhela han e prušuka save peren katar e sinija lenđe gospodarende!”

²⁸ Askal phendas laće o Isus: “Baro si čiro paćipe, manušnjije! Neka avel tuće sago kaj kames!”

Thaj ando isto časo sastili laći čhej.

O Isus sastarel e bute themes

²⁹ Askal o Isus đelotar okotar dži ko Galilejsko jezero, lija pes pe gora thaj bešlo te sikavel.

³⁰ A leste avilo o but o them thaj pesa andine e banden, e koren, e sakaten, e mutaven thaj e but avren saven sas razne nasvalimate thaj siđardine te čhon len angle Isusešće pungre, a vo sastarda len,

³¹ gajda kaj o them zadivisajlo, kana dikhline okolen kaj našti čerenas svato sar čeren svato, e sakaten sar si saste, e banden sar phiren, e koren sar dičhen thaj o but o them hvalilas e Izraelošće Devle.

O Isus pravarel majbut katar e štar milje manuša

(Mk 8,1-10)

³² A o Isus akhardas pire učenikonen thaj phendas lenđe: "Žao mande e themestar, kaj si već trin đes manca, a najlen so te han. Či kamav te mukav len bokhale te džantar te na malaksin e dromesa."

³³ A e učenikurja phendine lešće: "Kaj ande akaja pustinja te arakhas dosta mangro te pravaras gadići themes?"

³⁴ A o Isus phučla len: "Kozom mangre si tumen?" A von phendine: "Efta mangre thaj cara mače."

³⁵ Askal o Isus zapovedisardas e themešće te bešen pe phuv.

³⁶ Thaj lijas e efta mangre thaj e mačhen, zahvalisarda e Devlešće, phaglas e mangre thaj

dija pire učenikonende, a e učenikurja dine e themešće.

³⁷ Savora haline thaj čaljile; thaj katar e kotora save ačhiline lenđe pherdine još eſta bare korpe.

³⁸ A okola save haline sas štar milje muškarcurja thaj još vi manušnja thaj čhavra save nas đinade.

³⁹ Kana o Isus mukla e theme te džaltar, bešlo ando čamco thaj avilo ande Magadansko krajo.

16

E Fariseja kamen te dičhen e čudurja thaj e znakurja

(Mk 8,11-13; Lk 12,54-56)

¹ Ko Isus aviline e fariseja thaj e sadukeja e gindosa te iskušin les thaj mandenas lestar te sikavel lenđe o znako andar o nebo.

² A vo phendas lenđe: “Kana perel e rjat, phenen: ‘Avela lačhi vrjama kaj si o nebo lolo.’

³ A detharinako phenen: ‘Ađes avela nevreme kaj si o nebo lolo thaj mutno.’ Džanen te tumačin e nebesko izgled, a či džanen te pindžaren e znakurja e vrjamaće ande save trajin.

⁴ Samo o bilačho thaj bi paćivalo naraštaj rodel znako, ali či dela pe lešće aver znako osim o znako savo dogodisajlo e prorokošće Jonašće.

Askal o Isus mukla len thaj đelotar.”

O Isus upozoril pire učenikonen pe fariseja thaj e sadukeja

(Mk 8,14-21)

⁵ E Isusešće učenikurja teljardine pe okoja rig e jezerošći, ali bistardine te len pesa o mangro.

⁶ A o Isus phendas lenđe: “Len tumen sama katar e farisejengo thaj e sadukejengo kvasco!”

⁷ A von počnisardine te raspravin pe maškar peste, thaj phendine: “Godova sigurno phendas zato kaj či lijam o mangro.”

⁸ O Isus džangla so ćeren svato thaj phendas: “Manušalen cikne paćimava! Sostar raspravin tumen maškar tumende kaj naj tumen mangro?”

⁹ Zar još uvek či haćaren? Zar či den tumen gođi ke okola pandž mangre pale pandž milje manuša thaj kozom pherde korpe ćidine kotora save aćhile?

¹⁰ Thaj či den tumen gođi ke ehta mangre pale štar milje manuša thaj kozom bare korpe ćidine kotora save aćhile?

¹¹ Sar či haćaren kaj či phendem tumenđe palo mangro kana phendem tumenđe te len tumen sama katar e farisejengo thaj e sadukejengo kvasco?”

¹² Askal haćardine kaj či phendas lenđe te len pes sama katar e mangresko kvasco, nego katar e farisejengo thaj e sadukejengo sikavipe.

*O Petar priznail kaj o Isus si o Hristo
(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)*

¹³ A kana o Isus avilo ande krajurja oko e Kesareja e Filipešći, phućlas pire ućenikonen: “So phenel o them, ko sem me, o Čhavo e Manušesko?”

¹⁴ A von phendine lešće: “Jek phenen kaj san o Jovano savo bolelas, aver phenen kaj san o proroko Ilija, a varesave phenen kaj san o Jeremija, ili varesavo katar e aver prorokurja.”

¹⁵ Askal o Isus phučla len: "A tumen so tumen phenen ko sem me?"

¹⁶ A o Simon Petar phendas: "Tu san o Hristos, Čhavo e džude Devlesko!"

¹⁷ O Isus phendas lešće: "Blago tuće, Simone e Jonašće čhaveja kaj godova či sikadas tuće o manuš, nego mungro nebesko Dad.

¹⁸ A me phenav tuće: Tu san o Petar, thaj pe godoja stena vazdava mungri Khandiri, thaj o vudar e Hadosko* či nadvladina lat.

¹⁹ Tuće dava e čije katar o Carstvo nebesko thaj sa so phandes pe phuv avela phanglo po nebo thaj sa so razrešisares pe phuv avela razrešime ando nebo."

²⁰ Askal o Isus strogo zapretisardas pire učenikonende te na phenen khonikašće kaj si vo o Hristos.

O Isus navestisarel piro smrto

(Mk 8,31-9,1; Lk 9,22-27)

²¹ Katar godoja vrjama o Isus teljardas te objasnil pire učenikonende kaj moraš te džal ando Jerusalem thaj kaj okote but trpila e starešinendar, e šorvale rašajendar thaj katar e učitelja e Mojsiješće zakonestar, kaj avela mudardo thaj uštela andar e mule o trito đes.

²² Askal o Petar akharda les pe rig thaj počnisarda te odgovoril les te na čerel godova. Motholas lešće: "Gospode, arakh Devla! Godova tuće nikada či tromal te dogodil pe."

²³ O Isus bolda pe ko Petar thaj phendas lešće: "Džatar mandar, Sotono! Tu san mungri

* **16,18** e *Hadosko* značil o than kaj si e mule

zamka kaj ćire gindimata naj e Devlešće, nego e manušešće!”

Sar šaj te avas e Hristošće učenikurja

²⁴ Askal o Isus phendas pire učenikonende: “Ako vareko kamel te džal pale mande, moraš te odreknil pe korkoro pestar, moraš te lel piro trušul thaj teljarel pale mande.

²⁵ Kaj svako savo kamel te aračhel piro trajo hasarela les; a ko hasarel piro trajo pale mande, aračhela les.

²⁶ So mol e manušešće te dobil sasto them, a hasarel piro trajo? So o manuš šaj del sago zamena pale piro trajo?

²⁷ Kaj me, o Čhavo e Manušesko, uskoro avava ande slava mungre dadešći, mungre anđelencu, thaj askal svakonešće boldava prema lešće dela.

²⁸ Čaće phenav tumende, varesave maškar tumende save si akate či merena dok či dičhena man, e Čhaves e Manušesće, sar avav mungre Carstvosa.”

17

*O Isus sikavel piri slava pe gora
(Mk 9,2-13; Lk 9,28-36)*

¹ Šov đes majposle o Isus lijas pesa e Petre, e Jakove thaj lešće phrales e Jovano opre pe vući gora, te aven korkoro.

² Thaj okote angle lende promenisajlo lesko izgled, o muj lesko phabolas sar o kham, a e haljine pe leste postanisardine parne sago o svetlost.

³ Ande godova pojavisajle o Mojsije thaj o Ilija thaj teljardine te čeren svato e Isuseja.

⁴ A o Petar phendas: "Gospode, lačhe si kaj sam akate! Ako kames, čerava akate trin senice: jek pale tute, jek palo Mojsije thaj jek palo Ilija."

⁵ Dok vo još čerelas svato, učharda len o svetlo oblako thaj o glaso ašundilo andar o oblako: "Akava si mungro volime Čhavo. Vo si mungri bah! Leste čhon kan!"

⁶ Kana godova ašundine e učenikurja, zurale darajle thaj peline pe koča e mujesa dži ke phuv.

⁷ O Isus avilo dži lende, čhuta pire vas pe lende thaj phendas: "Ušten thaj na daran!"

⁸ Von vazdine pešće jakha, ali či dikhline khonikas osim e Isuse.

⁹ Dok fuljenas tele katar e gora, o Isus zapovedisarda lenđe: "Khonikašće na phenen so dikhline sa dok me, o Čhavo e Manušesko, či vaskrsniv andar e mule."

¹⁰ A e učenikurja phučline les: "Sostar askal e učitelja e Mojsiješće zakonestar phenen kaj o Ilija trubul te avel majsigo nego o Mesija?"

¹¹ A o Isus phendas lenđe: "O Ilija vi čače avel thaj sa palem čhola pe pesko than.

¹² Ali phenav tumenđe kaj o Ilija već avilo, ali či pindžardine les, pa čerdine lesa so kamline. Gajda vi o Čhavo e Manušesko trpila andar lenđe vas."

¹³ E učenikurja askal hačardine kaj phenel lenđe palo Jovano savo bolelas.

*O Isus sastarel e čhavres ande savo sas o
bilačho duho
(Mk 9,14-29; Lk 9,37-43)*

¹⁴ Kana aviline dži ko but o them, e Isuseste avilo varesavo manuš, pelo tele angle leste pe kočā

¹⁵ thaj phenelas lešće: “Gospode! Smiluisar tut mungre čhavešće kaj si mesečari thaj but trpil. Često perel te ande jag te ando paj.

¹⁶ Andem les ke čire učenikurja, ali von našti sastardine les.”

¹⁷ A o Isus phendas: “Tumen bi pačako thaj rumome naraštajona, kozom još moraš te avava tumenca? Kozom još moraš te trpiva tumen? Anen les mande!”

¹⁸ Askal o Isus zapretisardas e bilačhe duhošće thaj vo inkljisto andar o čhavro savo isto časō sastilo.

¹⁹ Askal e učenikurja aviline ko Isus thaj pe rig phučline les: “Sostar amen našti tradam godole bilačhe duhos andar o čhavro?”

²⁰ A o Isus phendas lende: “Zbog tumaro cikno pačipe. Vi čače phenav tumende, te avel tumen pačipe gajda cikno sago kaj si e gorušicako zrno thaj te askal phenen akale goraće: ‘Nak akatar inča’, voj nakhlasas. Khanči či avilosas tumende nemoguće.

²¹ [Samo e molitvava thaj e postosa šaj tradel pe akaja vrsta demonurja.]”

O Isus palem objavil piro smrto

(Mk 9,30–32; Lk 9,43–45)

²² Kana e Isusešće učenikurja čidine pe ande Galileja, O Isus phendas lende: “Me, o Čhavo e Manušesko, avava predaime e manušende ande vas.

23 Von mudarena man, ali po trito đes me uštava andar e mule." Godova zurale ras-tužisarda e učenikonen.

O Isus sikavel palo hramsko porezo

24 Kana aresline ando Kafarnaum, avile dži ko Petar okola kaj čidenas o hramsko porezo thaj phučline les: "Tumaro učitelj počinel o hramsko porez, si gajda?"

25 O Petar phendas: "Počinel!" Askal dijas ando čher, a o Isus odma lijasle anglal thaj phučlas: "So gndis, Simone, dali e themešće carurja čiden e carina ili o porez katar pire ili katar averende čhavra?"

26 O Petar phendas lešće: "Katar averende čhavra," a o Isus pe godova phendas lešće: "Askal si lende čhavra oslobodime thaj či trubun te počinen o porezo.

27 Ali te na uvredisaras len, dža dži ko more thaj čhude e udica. Prvo mačhešće saves astares putar lesko muj, thaj aračheja andre lovoru. Le les thaj lesa počin lende o porezo pale mande thaj pale tute."

18

Ko si majbaro ando nebesko Carstvo (Mk 9,33-37; Lk 9,46-48)

1 Ande godova časo aviline ko Isus e učenikurja thaj phučline les: "Ko si askal majbaro ando Carstvo nebesko?"

2 Pe godova o Isus akhardas peste e cikne čhavres, thaj čhuta les maškare maškar lende

³ thaj phendas lende: "Čače phenav tumende, ako či obratin tumen thaj či aven sago cikne čavra, sigurno či dena ando Carstvo nebesko!

⁴ Ando Carstvo nebesko, majbaro si okova savo ponizil pes sago akava cikno čavro.

⁵ Ko zbog mande prihvatil ječe kasave čavre, man prihvatil.

⁶ Ali ko ječe katar akala ciknen kaj pačan ande mande crdel po bezeh, avilosas lešče majlače te phanden lešče mlinsko bar oko e kor, thaj te tasadol ando more."

*O Isus upozoril kaj avena e kušnje
(Mk 9,42-48; Lk 17,1-2)*

⁷ O Isus majdur phendas: "Teško e manušenje ando them kaj čeren okova so navodil po bezeh! No gajda vareso moraš te avel. No teško okolešče prekal kaste avel.

⁸ Ako čiro vas ili čiro pungro crdel tut po bezeh, čhin len thaj čhude len tutar. Kaj si tuče majlače te des ando večno trajo kljasto ili bango, nego te liduj vastenca ili pungrenca aves čhudino ande večno jag.

⁹ Ako čiri jak crdel tut po bezeh, inkal lat thaj čhude lat tutar! Kaj si tuče majlače ječe jakhasa te des ando večno trajo nego te liduj jakhenca aves čhudino ande paklošči jag.

¹⁰ Len sama te na dičen barikane ni ječe katar akala cikne. Kaj phenav tumende kaj lende anđelurja po nebo neprestalno ačhen anglo nebesko Dad.

¹¹ [Kaj me, o Čhavo e Manušesko, avilem te spasisv e hasarden.]"

O Isus phenel e prispodoba palo hasardo bakhro

(Lk 15,3-7)

¹² “So gindin? Ako si e manušes šel bakhre thaj jek lendar hasavol, či li mučela okolen injavardeš thaj inja ande gore thaj džal te rodel okole ječe kaj hasajlo?”

¹³ Čače phenav tumenđe, ako aračhel les, majbut raduilape kaj arakhlas godole ječe nego okolen injavardeš thaj inja kaj či hasajle.

¹⁴ Gajda vi tumaro nebesko Dad či kamel te hasavol thaj te propadnil ni jek katar akala cikne.”

Opomena aver vernikonenđe

(Lk 17,3)

¹⁵ “Ako čiro phral sagrešil protiv tute, le les tusa pe rig thaj prekorsar les. Te čuta tute kan, palem dobisardan čire phrales palpale.

¹⁶ No ako či čhol kan tute, le tusa još ječe ili duje phralen, gajda te ‘svako optužba temeljil pes pe alava duje ili trine svedokonendi’.

¹⁷ Ako odbil te čhol kan vi lende, inkal godova angle khandiri. A ako odbil te čhol kan vi ke khandiri, inčaren les sago manušes svo či pindžarel e Devles ili sago carenikos.

¹⁸ Čače phenav tumenđe, so god phanden pe phuv avela phanglo po nebo, thaj sa so razrešin pe phuv, avela razrešime vi po nebo.

¹⁹ Isto gajda phenav tumenđe: ako duj džene tumendar akate pe phuv ječe ileja zamolin bilo so, mungro nebesko Dad dela tumen godova.

²⁰ Zato okote kaj čiden pe duj ili trin džene ando mungro alav, okote sem vi me maškar lende.”

O Isus sikavel palo jartipe

²¹ Askal o Petar avilo ko Isus thaj phendas lešće: “Gospode, kozom drom te jartosarav mungre phralešće savo sagrašisardas protiv mande? Dži ke ehta drom?”

²² A o Isus phendas lešće: “Na samo ehta drom, nego ehta drom po eftavardeš!

²³ O Carstvo nebesko si sago kana o caro kamel te poravnil e računurja pire slugenca.

²⁴ Thaj kana teljardine te čeren obračun, andine leste ječhe savo sas lešće udžile deš milje gone sunakaj.

²⁵ Sar o manuš našti boldelas o dugo, o caro zapovedisardas te bićinen le zajedno lešće romnjava thaj lešće čhavrenca thaj sa okoleja so sas len thaj gajda podmirin o dugo.

²⁶ O sluga pe godova pelas anglo caro pe koča e mujesa dži ke phuv thaj zamolisarda les: ‘Av strpljivo manca thaj sa boldava tuće!’

²⁷ O caro sažalisajlo pe leste, oslobodisarda les thaj jartosardas lešće o dugo.

²⁸ Ali kana godova sluga inkljisto avri, maladas pire drugares, avre slugo, savo sas lešće udžile cara love. Astarda les pale kor thaj počnisarda te tasavel les, thaj phenel lešće: ‘Bolde mande so san udžile!’

²⁹ O drugari lesko pelo angle leste pe koča e mujesa dži ke phuv thaj zamolisarda les: ‘Av strpljivo manca thaj boldava tuće!’

³⁰ A vo či kamlas te ažučarel, nego inđarda les thaj čhuda les ande tamnica dok či boldel o dugo.

³¹ Kana e aver sluge dikhline so dogodisajlo, zurale ražalostisajle thaj đeletar ko caro thaj obavestisardine les so sas.

³² Pe godova o caro akhardas e slugos savešće jartosardas thaj phendas lešće: 'Bilačo slugona! Me tuće jartosardem sa so sanas mande udžile zato kaj zamolisardan man!

³³ Zar či vi tu trubujanas te smiluis tut čire drugarešće sago kaj me smiluisajlem tuće?'

³⁴ Askal o caro holjajlo thaj predaisarda les e mučiteljende dok či boldel sa o dugo.

³⁵ Gajda vi mungro nebesko Dad ćerela tumenca, ako či jarton tumare phralešće saste ileja."

19

O Isus sikavel palo razvod (Mk 10,1-12)

¹ Kana o Isus sas gata godole alavenca, đelotar andar e Galileja thaj đelo ande judejske krajurja pe aver rig katar e reka Jordan.

² Pale leste teljardas o silno them, thaj vo okote sastarelas okolen save sas nasvale.

³ Avile leste varesave fariseja thaj phučenass les gajda te probin les: "Dali o manuš tromal te rastavil pe katar piri romnji zbog bilo savo razlog?"

⁴ A o Isus mothodas lende: "Sigurno čitosardine ando Sveto lil kaj o Stvoritelj ando početko 'stvorisarda muško thaj žensko'

⁵ thaj kaj phendas: 'O manuš mućela pire dades thaj pire deja thaj sjedinila pe pire romnjasa, thaj von duj džene avena jek telo.'

⁶ Gajda von duj džene naj majbut duj džene, nego si jek. Dakle, neka nijek manuš či rastavil okova so o Del sastavisardas!"

⁷ Pe godova von phućline e Isuse: "Sostar askal o Mojsije phendas kaj o manuš trubul samo pire romnja te del rastavno lil thaj te askal mućel lat?"

⁸ A o Isus phendas lende: "O Mojsije mukla tumende te šaj mućen tumare romnjen zato kaj sen tvrdoglave, ali ando početko nas gajda.

⁹ Ali me phenav tumende: Ko god rastavil pe katar piri romnji, osim zbog lako bludo, thaj lel aver romnja, ćerel preljub."

¹⁰ Pe godova e Isusešće ućenikurja phendine: "Ako si gajda maškar o rom thaj e romnji, askal si majlačhe te na ženil pe!"

¹¹ O Isus phendas lende: "Našti godova savora te prihvatin, nego samo okola savende o Del godova dijas.

¹² Kaj si manuša save si nesposobne katar o bijandipe te ženin pe, si vi okola saven e manuša ćerdine nesposobne te ženin pe, a varesave pire voljasa odlučin kaj či ženina pe zbog o Carstvo nebesko. Ko šaj prihvati, nek prihvati!"

O Isus blagoslovil e čhavren

(Mk 10,13-16; Lk 18,15-17)

¹³ Askal andine lešće e čhavren te čhol pire vas pe lende thaj te pomolil pe pale lende, a e ućenikurja godova braninas lende.

¹⁴ A o Isus pe godova phendas lenđe: “Mućen e čhavren te aven mande thaj na branin lenđe, kaj kasavende pripadil o Carstvo nebesko!”

¹⁵ Čhuta pire vas pe lende thaj askal đelotar okotar.

O Isus thaj o barvalo manuš

(Mk 10,17-31; Lk 18,18-30)

¹⁶ Askal nakhlo dži ko Isus varešavo manuš thaj phučla les: “Učiteljina, savo lačhipe trubul te ćerav te dobiv večno trajo?”

¹⁷ A o Isus phendas lešće: “Sostar phućes man palo lačhipe? Samo si jek lačho – o Del! Te kames te des ando večno trajo, inćar e zapovesti!”

¹⁸ A vo phućlas: “Save zapovesti?”

A o Isus phendas: “Akala zapovesti: ‘Na mudar, na ćer preljub, na čor, na svedočisar hohamne,

¹⁹ poštuisar ćire dade thaj ćire deja’ thaj ‘volisar okoles savo si ćiro pašutno sago korkoro tut.’ ”

²⁰ A o terno phendas lešće: “Godova sa već ćeravas. So još falil man?”

²¹ A o Isus phendas lešće: “Te kames te aves savršeno, dža thaj bićin so si tut, a e love podelisar e čorende thaj avela tut blago ando nebo. Askal av thaj sledisar man!”

²² Kana o terno ašundas godova, ražalostisajlo thaj đelotar, kaj či kamlas te bićinel piro baro barvalipe.

²³ A o Isus pe godova phendas e ućenikonende: “Čaće phenav tumende, phare o barvalo dela ando Carstvo nebesko!

²⁴ Još phenav tumenđe: Majloće si e kamilaće te načel kroz e suvjaće kan nego e barvalešće te del ande Devlesko carstvo!”

²⁵ Kana godova ašundine e učenikurja zurale začudisajle thaj phučenasa pe: “Pa ko askal šaj spasil pe?”

²⁶ A o Isus lačhe dikhla pe lende thaj phendas: “E manušenje si godova potpuno nemoguće, ali na vi e Devlešće. E Devlešće si sa moguće.”

²⁷ Askal o Petar phendas lešće: “Ake, amen sa muklam te šaj džas pale tute. So dobisarasa pale godova?”

²⁸ A o Isus phendas lenđe: “Čače phenav tumenđe, kana o Del obnovila o them, me, o Čhavo e Manušesko, bešava po prestolje mungre slavako, askal vi tumen bešena pe dešuduj prestolja thaj sudina e dešuduj plemenurja e Izraelošće.

²⁹ A svako ko zbog mande mućel piro čher, ili pire phralen, ili pire phejen, ili pire dades, ili pire deja, ili pire romnja, ili pire čhavren, ili piri phuv, primila šel drom majbut thaj nasledila o večno trajo.

³⁰ Ali, but save si akana prve avena palune, a e palune avena prve.”

20

O Isus phenel e prispodoba pale Devlešći darežljivost

¹ “Kaj o nebesko Carstvo si slično e domačinesa savo detharinako rano inkljisto te unajmil e radnikonen pale piro vinograd.

² Thaj pogodisajlo e radnikonenca pale jek dnevnicaj thaj bičhalda len ande piro vinograd.

³ Oko injato sato palem inkljisto po trgo thaj dikhla okote aver manušen sar ačhen bi bučarne,

⁴ thaj vi lenđe phendas: 'Džan vi tumen thaj ćeren bući ande mungro vinograd thaj počinava tumenđe kozom si pravedno.'

⁵ Gajda vi von đeje te ćeren bući ando vinograd. Varekaj katar o mismeri thaj oko trin saturja ćerda isto.

⁶ A kana palem inkljisto oko o pandžto sato palo mismeri, arakhlas avren manušen sar ačhen okote bi bučarne. Phendas lenđe: 'Sostar ačhen akate celo đes thaj bi bučarne?'

⁷ Von phendine lešće: 'Khonik či dija men bući.'

A vo askal phendas lenđe, 'Džan askal vi tumen ando mungro vinograd.'

⁸ Talerjat o gospodari e vinogradesko phendas pire upravitelješće: 'Akhar e radnikonen thaj isplatil len redom, katar okola save aviline palune dži ke prve.'

⁹ E radnikurja save aviline oko o pandž saturja dobisardine sasti dnevnicaj.

¹⁰ Pe godova okola save aviline prve te ćeren bući gndisardine kaj dobina majbut, ali vi von dobisardine isto.

¹¹ Line e love thaj počnisardine te prigovorin protiv o vinogradari.

¹² Thaj phendine: 'Akala palune ćerdine bući samo jek sato, a tu počindan lenđe isto sago vi

amende save sasto des phare cerdam buci thaj phabilam po kham!’

¹³ O gospodari e vinogradesko bolda pe ke jek lendar thaj phendas: ‘Manuseja, naj sem nepravedno prema tute. Ci li pogodisajlan manca pale gadići?’

¹⁴ Le so si ciro thaj džatar. A me kamav te dav akalešće savo avilo paluno isto sago vi tuće.

¹⁵ Naj man li pravo te cerav mungre lovenca so kamav? Ili san zavidno kaj sem lačo prema leste?’

¹⁶ Gajda okola save si akana palune avena prve, a e prve avena palune.”

O Isus palem navestil piro smrto

(Mk 10,32–34; Lk 18,31–34)

¹⁷ Kana o Isus delas ando Jerusalem, lijas pesa pire dešuduj učenikonen pe rig thaj dromesa phendas lenđe:

¹⁸ “Ake, das ando Jerusalem. Okote predaina man, e Čhave e Manusešće, e šorvale rašajenđe, thaj e učiteljenđe e zakonestar, save osudina man po smrto,

¹⁹ thaj predaina man okolende kaj či pindžaren e Devle te maren muj mandar, te bićuin man, thaj te razapnin man. Ali me o trito des uštava andar e mule.”

Majbaro si okova savo služil

(Mk 10,35–45)

²⁰ Askal avili dži ko Isus e dej e Zevedejevešće čhavendi, zajedno pire čhavenca, thaj peli pe koča angle leste te vareso zamolil les.

²¹ O Isus phučla lat: “So kames?” A voj phendas: “Zapovedisar te mungre čhave ande čiro Carstvo bešen paše tute, jek pe čiri desno a aver pe čiri levo rig.”

²² A o Isus phendas: “Či džanen so roden. Dali šaj pijen andar o tahtaj savo me uskoro pijava?”

A von phendine lešće: “Ej, šaj!”

²³ A vo phendas lende: “Čače pijena andar mungro tahtaj pherdo patnje, ali naj mungro te odrediv ko bešela pe mungri desno, thaj pe mungri levo rig. Godola thana dena pe okolende pale kaste lačhardas mungro Dad.”

²⁴ Kana godova ašundine aver deš učenikurja, holjajle pe duj phrala.

²⁵ Askal o Isus akharda len peste, thaj phendas lende: “Džanen kaj e vladarja okolende save či pindžaren e Devle okrutno vladin pe lende a e moćnikurja volin te gospodarin pe lende.

²⁶ Ali maškar tumende te či avel gajda! Nego savo kamel te avel majbaro maškar tumende, nek služil tumende.

²⁷ Thaj ko kamel te avel majbaro maškar tumende, neka avel tumaro sluga.

²⁸ Baš sago kaj ni me, o Čhavo e Manušesko, či avilem te služin mande, nego te me služiv averende thaj te dav mungro trajo sago poćin pale butende.”

O Isus sastarel e koren ando Jerihon

(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

²⁹ Kana o Isus thaj e učenikurja inkljenas andar o Jerihon, pale lende teljardas o but o them.

³⁰ Thaj dik, pašo drom bešenas e duj kore manuša, pa kana ašundine kaj o Isus načhel počnisardine te čhon muj: "Smilujisar tut amende Gospode, e Davidešće Čhaveja!"

³¹ O them čholas muj pe lende te na rknin, ali von čhonas muj još majzurale: "Smiluisar tut amende Gospode, e Davidešće Čhaveja!"

³² A kana o Isus godova ašunda, ačhada pe paše lende, akharda len thaj phučla: "So kamen te ćerav tumende?"

³³ A von phendine lešće: "Gospode, de te šaj dikhas."

³⁴ O Isus sažalisajlo thaj čhuta pire vas pe lende jakha, thaj von ande data šaj dičhenas. Thaj teljardine pale leste.

21

*O Isus del ando Jerusalem sago o Mesija
(Mk 11,1-11; Lk 19,28-38; Jn 12,12-19)*

¹ Kana o Isus thaj e učenikurja aviline paše pašo Jerusalem thaj avile ando gav Vitfaga pe Maslinsko gora, o Isus bičhaldas anglal pire duj učenikonen.

² Thaj phendas lende: "Džan ando gav savo si angle tumende thaj odma aračhena e phangle magariča thaj lasa laće terne magare. Putren len thaj anen mande.

³ A ako vareko phučel tumen vareso, samo phenen: 'Trubun e Gospodešće', thaj odma mućena len."

⁴ Godova dogodisajlo te pherdol okova so sas phendo prekal o proroko:

⁵ “Phenen e themende andar o Jerusalim:
‘Ake, čiro caro avel tuće,
ponizno si thaj jašil po magarco,
po terno e magaricako.’ ”

⁶ E učenikurja đele thaj ćerdine sar o Isus phendas lende.

⁷ Andine e magarica thaj e terne magarco thaj preko lende čhutine pire ogrtača, te šaj o Isus bešel pe lende.

⁸ O but o them buljarelas tele po drom pire ogrtačurja te sikaven lešće čast, a aver čhinenas e ranja e patrjenca katar e kaš thaj buljarenas po drom.

⁹ A o them savo džalas angle leste thaj pale leste čhonas muj:

“Hosana* e Davidešće Čhavešće!
Blagoslovime okova savo avel ando alav e
Gospodesko!

Hosana e Devlešće ande visine!”

¹⁰ Kana o Isus dijas ando Jerusalim, sasto gav uzbunisajlo thaj phučenass pe: “Ko si akava?”

¹¹ A o but o them phenelas: “Akava si o Isus, o proroko andar o Nazaret ande Galileja.”

*O Isus tradel e trgovcen andar o Hramo
(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)*

¹² Askal o Isus dijas ando Hramo, thaj trada andar leste sa okolen save bićinenas thaj ćinenas

* **21,9** Hosana doslovno značil: “Spasi amen”.

ando Hramo. Okolende kaj phadenas e love dijas mujal e sinije, a okolende save bićinenas e golubonen dijas mujal e klupe.

¹³ Thaj phenelas lende: “Ando Sveto lil aćhel ramome: ‘Mungro Hramo trubul te avel molitveno ćher’, a tumen ćeren lestar than kaj ćiden pe e razbojnikurja!”

¹⁴ Askal avile dži ko Isus ando Hramo e kore thaj e bande thaj vo sastardas len.

¹⁵ A kana dikhline e šorvale rašaja thaj e učitelja e Mojsiješće zakonestar e ćudurja save ćerda thaj e ćhavren ando Hramo sar ćhon muj: “Hosana e Davidešće Čhavešće!”, zurale holjajle,

¹⁶ thaj phućline les: “Ašunes li tu so akala ćhavra ćhon muj?”

O Isus phendas lende: “Ašunav. Sigurno ćitosardine ando Sveto lil:

‘Ćerdan te slavin tut e ćhavra thaj e bebe.’”

¹⁷ Askal mukla len thaj andar o gav Jerusolim bolda pe ando gav savo akhardolas Vitanija, te okote raćarel.

*E smokvako kaš šućilo sago kaj o Isus phendas
(Mk 11,12–14, 20–24)*

¹⁸ Detharinako rano, kana boldelas pe ando Jerusolim, o Isus bokhajlo.

¹⁹ Dikhla e smokva pašo drom thaj nakhlo dži late, ali pe late či arakhlas khanći osim patrja.

Zato phendas laće: “Nikada te na avel majbut rodo pe tute!” Thaj e smokva odma šućili.

²⁰ E učenikurja pe godova začudisajle thaj phučline: “Sar e smokva gajda sigo šučili?”

²¹ A o Isus phendas lenđe: “Čače phenav tumenđe, te paćajine thaj či posumnjin, či ćerena samo godova so me ćerdem e smokvasa, nego te phendine akale planinaće: ‘Vazde tut akatar thaj čhude tut ando more!’, godova vi avela.

²² Sa so zamolin ando paćipe, primina.”

*Katar si e Isuse vlast
(Mk 11,27-33; Lk 20,1-8)*

²³ O Isus đelo ando Hramo. Dok okote sikave-las, avile leste e šorvale rašaja thaj e themešće starešine thaj phučline les: “Savo autoriteto si tut te ćeres akava? Ko dija tut vlast pale godova?”

²⁴ A o Isus phendas lenđe: “Vi me tumen vareso phučava. Ako tumen mande phenen, vi me phenava tumenđe ko dija man vlast.

²⁵ Dali o Del phendas e Jovanošće te bolel e manušen, ili e manuša phendine lešće te ćerel godova?”

Von ćerenas svato maškar peste: “Te phen-dam ‘o Del phendas lešće’, phučela men ‘Sostar askal či paćajine lešće.’

²⁶ A te phendam katar e manuša, dar amende katar o but o them kaj savora paćan kaj si o Jovano proroko.”

²⁷ Zato phendine e Isusešće: “Či džanas.”

A o Isus phendas lenđe: “Askal ni me tumenđe či phenava katar man vlast!”

O Isus phenel e prispodoba pale duj čhave

28 "So gndin pale akava: Varesave manušes sas duj čhave. Avilo ko prvo thaj phendas lešće: 'Čhaveja, dža ađes thaj čer bući ando vinograd!'

29 O čhavo phendas: 'Či kamav!' Ali maj posle predomislisajlo thaj đelo.

30 Askal o dad isto gajda phendas vi e aver čhavešće. A o čhavo phendas 'Džava, raja', ali či đelo.

31 Savo katar akala duj džene čerda e volja pire dadešći?"

A von phendine: "Okova prvo".

A o Isus pe godova phendas lenđe: "Čače phenav tumenđe, e bludnikurja thaj e carinikurja dena majsigo tumendar ande Devlesko carstvo!

32 Kaj o Jovano savo bolelas avilo te sikavel tumenđe o pravedno drom, ali tumen či paćaine lešće, a e carinikurja thaj e bludnikurja paćaine. A tumen čak vi kana sa godova dikhline, či predomislisajle thaj či paćajine lešće."

O Isus phenel e prispodoba pale bilačhe vinogradarja

(Mk 12,1-12; Lk 20,9-19)

33 "Ašunen još jek prispodoba: Varesavo manuš posadisardas vinograd thaj ogradisarda les, hanadas ande leste than kaj ćićidelas pe e drak te ćerel pe e mol thaj vazda stražarsko kula. Askal dijas o vinograd ando najam e vinogradarenđe thaj đelo po drom.

34 Kana avili e vrjama pale berba, bičhaldas e slugen te len lesko deo katar o urodo.

³⁵ Ali e vinogradarja astardine e slugonen, ječe mardine, a ječe mudardine, a po trito čhudenas e bara dok či mudardine les.

³⁶ Pale godova vo bičhaldas majbut slugonen nego prvo data, ali e vinogradarja vi lenca čerdine isto gajda.

³⁷ Po krajo bičhaldas lenđe pire čhaves kaj gndisardas: 'Mungre čhave poštujina.'

³⁸ Ali kana e vinogradarja dikhline e čhave phendine: 'Akava si o nasledniko. Hajde te mudaras les, thaj te ačhel amende lesko nasledstvo.'

³⁹ Astardine les, čhudine les avri andar o vinograd thaj mudardine les."

⁴⁰ Askal o Isus phučla len: "So gndin, sar o gospodari e vinogradesko čerela okole vinogradarenca kana boldela pe?"

⁴¹ Von phendine lešće: "Godole zlikovconen mudarela bi milako, a o vinograd dela aver vinogradarenđe, save dena les o urodo kana pale godova avela e vrjama."

⁴² O Isus phendas lenđe: "Sigurno čitosardine ando Sveto lil:

'Bar saves e graditeljurja odbacisardine
postanisardas glavno bar e temeljesko.
Godova si e Gospodesko delo,
čudesno ande amare jakha.'

⁴³ Zato phenav tumende kaj lela pes tumendar e Devlesko carstvo, thaj dela pe okole themešće save dena lešće plodurja.

⁴⁴ Thaj ko god perel pe godova bar phađelape, a godova bar smrskola okoles pe kaste perel."

⁴⁵ Kana e šorvale rašaja thaj e fariseja ašundine e paramiče thaj hačardine kaj mothol pale lende,

⁴⁶ kamenas te astaren les, ali daranas katar o them savo pačalas kaj si o Isus proroko.

22

O Isus phenel e paramiči pale okola save si akharde

(Lk 14,15-24)

¹ O Isus palem počnisarda te čerel lenđe svato ande paramiče.

² “O Carstvo nebesko si sago kana varesavo caro čerel svaturja pire čhavešće.

³ Thaj bičhalda pire slugonen te akharen okolen save sas akharde pe svaturja, ali von či kamline te aven.

⁴ Palem bičhaldas aver slugen thaj phendas: Phen e akhardende: ‘Dik, pripremisardem tumende e gozba. Peklam o majlačo mas. Sa si spremno. Aven pe svaturja!’

⁵ A von či marisardine thaj deletar svako pire dromesa, jek ande pire njive, aver dele te trguin.

⁶ A okola save ačhiline astardine e carošće slugen, mardine len thaj mudardine len.

⁷ Pe godova o caro holjajlo, thaj bičhaldas piri vojska te mudaren okolen save mudardine lešće slugen thaj te den jag lengo gav.

⁸ A e slugende phendas: ‘Ake e svaturja si spremne, ali e akharde naj dostojne te aven.

⁹ Askal džan pe droma avri andar o gav thaj akharen pe svaturja kas god aračhen.’

¹⁰ Gajda inkljistine godola sluge pe droma thaj čidine sa okolen saven arakhline, e bilačhen thaj e lačhen. Thaj e sala pale svaturja pherdili.

¹¹ Ali kana o caro dijas andre te dičhel okolen save sas akharde, dikhla okote ječe manušes savo nas lačhardo ande svečane svaturjače drze.

¹² Thaj phendas lešće: 'Manuša, sar avilan akate bi e svaturjende drze?' A o manuš ačhilo bi alavesko.

¹³ Askal o caro phendas e slugende: 'Phanden lešće vas thaj lešće pungre, thaj čhuden les avri ando majhanduk tunjariko, okote avela o roipe thaj o škripipe e dandenca katar e duk.

¹⁴ Kaj but si akharde, ali si cara odabrane.' "

*O Isus phenel palo porez e carošće
(Mk 12,13-17; Lk 20,20-26)*

¹⁵ Askal e fariseja đe thaj dogovorisaile sar te astaren e Isuse ando svato.

¹⁶ Thaj odlučisardine te bičhalen leste pire učenikonen zajedno e Irodešće manušenca te phučen les:

"Učiteljina, džanas kaj phenes čačipe thaj či inčares khonikašči rig, niti dičhes ko si ko, nego sičares palo čačo drom e Devlesko.

¹⁷ Akana phen amende so gndis tu? Dali tromal te del pe o porez e rimsko carošće ili te či del pe."

¹⁸ A o Isus džanglas lende bilačhe gindurja thaj phendas: "Sostar kamen te crden man ande tumari zamka, licemerja?

¹⁹ Sikaven mande e kovanica savjava počinen o porez. Thaj phenava tumende." Andine lešće e kovanica.

²⁰ A vo phučlas len: "Kasko si akava liko thaj o alav pe kovanica?"

²¹ A von phendine lešće: "E carosko."

Askal phendas lende: "Den askal e carošće so si e carosko a e Devlešće trubun te den so si e Devlesko."

²² Kana godova ašundine zadivisajle, mukline les thaj đeletar.

*E sadukeja phučen e Isuse palo vaskrsenje
(Mk 12,18-27; Lk 20,27-40)*

²³ Godova đes aviline leste e sadukeja, save phenen kaj naj uštipe andar e mule, thaj phučline e Isuse:

²⁴ "Učiteljina, o Mojsije phendas: 'Ako vare-savo manuš savo sas oženime merel, a nas les čavra, neka lesko phral oženil pe lešće udovicava sar voj bijandasas čaves savo avela nasledniko e mulesko thaj vazdel lešće potomstvo.'

²⁵ Amende sas efta phrala. Prvo oženisajlo thaj mulo, pa pošto nas les čavra lesko phral oženisajlo lešće romnjava.

²⁶ Isto gajda sas vi e dujto thaj e trito phralesa, pa sa gajda dži ke eftato phral.

²⁷ A posle savorende muli vi e romnji.

²⁸ Kašći askal voj avela romnji ando đes kana avela o vaskrsenje kana sas udajime pale sa efta phral?"

²⁹ A o Isus phendas lende: "Hohaven tumen, kaj či pindžaren o Sveto lil niti e Devlešći sila!

³⁰ Kaj kana avela o vaskrsenje e manuša či ženina pe niti udajina pe, nego avena sar e anđelurja e Devlešće po nebo.

³¹ Sigurno čitosardine ando Sveto lil so o Del phendas tumenđe palo vaskrsenje andar e mule:

³² 'Me sem o Del e Avraamesko, e Isakosko, thaj Jakovesko' save dumut muline. A o Del naj o Del e mulengo, nego e džudengo!"

³³ Kana o but o them ašundas godova, čudinas pe lešće sikavipešće.

*O Isus sikavel savi si e majvažno zapovest
(Mk 12,28-34; Lk 10,25-28)*

³⁴ Kana e fariseja ašundine kaj o Isus pire alavenca phandadas e sadukejengo muj, čidine pe vi von,

³⁵ a jek lendar savo sas učitelj e zakonesko phučlas e Isuse te crdel les ande zamka:

³⁶ "Učiteljina, savi si majvažno zapovest ande Mojsijesko zakono?"

³⁷ A o Isus phendas lenđe: " 'Volisar e Gospode čire Devle saste ileja, čire saste dušava, thaj čire saste godava!'

³⁸ Godoja si prvo thaj majvažno zapovest.

³⁹ A e dujto zapovest si isto gajda važno: 'Volisar čire pašutnes sago korkoro tut!'

⁴⁰ Sa aver zapovesti ande Mojsijesko zakono thaj sa e spisurja e prorokonenđe ačhen pe akala duj zapovesti."

*O Hristo si majbaro katar o caro David
(Mk 12,35-37; Lk 20,41-44)*

⁴¹ Dok e fariseja sas još zajedno, o Isus phučla len:

⁴² "So gndin palo Hristo, kasko si vo čhavo?"

A von phendine: "E carosko Davidesko."

⁴³ A vo askal phučla len: “Sostar askal o David nadahnime e Sveto Duhosa akharda e Hristo pire Gospodesa kana phenel:

⁴⁴ ‘Phenel o Gospod mungre Gospodešće:
Beš pe mungri počasno desno rig
dok či čhav čire dušmajen tale čire pungre’?

⁴⁵ Pa kana korkoro o David akhardas les pire Gospodeja, sar askal šaj avilosas lesko čhavo?”

⁴⁶ Thaj khonik či džanglas te odgovoril lešće ni alav. Katar godova đes khonik majbut khanči či usudisajlo te phučel les.

23

O Isus opomenil e verske šorvalen

(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

¹ Askal o Isus phendas e but e themešće thaj pire učenikonende:

² “E učitelja e Mojsiješće zakonestar thaj e fariseja sikaven e Mojsijesko zakon.

³ Zato ašunen thaj čeren sa so phenen tumende, ali na čeren okova so von čeren, kaj von korkoro či čeren okova so avren sikaven.

⁴ Von čhon pe manuša phare tereturja, save phare šaj inđarenpe, a korkoro ni e najesa či mrdnon te pomognin te inđaren godova pharipe.

⁵ Sa so čeren, čeren pale godova te e manuša dičhen len. Na primer buljaren pire kutijice e stihonenca andar o Sveto lil po čikat thaj lundžaren e rese pe piro ogrtači.

⁶ Pe gozbe Volin te bešen pe počasne thana ande sinagoge thaj pe gozbe.

⁷ Lače si lenđe kana e manuša pozdravin len pe javne thana thaj kana akharen len 'učiteljina.'

⁸ A tumen na te akharen tumen učiteljenca, kaj si tumen samo jek Učitelj, a savora tumen sen phral thaj pheja.

⁹ Thaj khonikas pe phuv na akharen tumare dadesa, kaj si tumen samo jek Dad - okova po nebo.

¹⁰ Thaj na akharen tumen vođe kaj si tumen samo jek Vođa - o Hristo.

¹¹ Savo si majbaro maškar tumende avela tumende sluga!

¹² Ko korkoro pes uzvisil, avela ponizime, a ko korkoro pes ponizil, avela uzvisime.

¹³ Teško tumenđe, učiteljurja e Mojsiješće zakonestar thaj farisejalen! Licemerja! Tumen phandaven o Carstvo nebesko angle manuša. Korkoro či den ande leste, a či mučen te den ande leste ni okola save godova kamen.

¹⁴ [Teško tumenđe, učiteljurja e Mojsiješće zakonestar thaj farisejalen! Licemerja! Kaj han e udovicenđe čera, a čeren tumen kaj sen pobožne gajda kaj molin lundže molitve anglo them. Pale godova avena majstrože osudime.]

¹⁵ Teško tumenđe, učiteljurja e Mojsiješće zakonestar thaj farisejalen! Licemerja! Putujin e moreja thaj e phuvjava te pridobin ječe ande tumari vera, a kana postanil tumaro sledbeniko, čeren lestar te avel manuš savo zaslužil duvar majgore muke ando pakao nego so avela tumen!

16 Teško tumende, kore vođe! Tumen phenen: 'Te vareko hal solah e Hramosa, godova khanči či mol. Ali te vareko hal solah e Hramošće sunakajesa, askal si phanglo godole solahasa.'

17 Tumen sen dile thaj kore! Pa so si majbaro – o sunakaj ili o Hramo savo posvetil o sunakaj?

18 Thaj još phenen: 'Te vareko hal solah e žrtvenikosa, godova khanči či mol. Ali te vareko hal solah e darosa savo si po žrtveniko, askal si phanglo godole solahasa.'

19 Koralen! So si majbaro – o daro ili o žrtveniko savo posvetil o daro?

20 Ko dakle hal solah e žrtvenikosa, hal solah e žrtvenikosa thaj okolesa so si sa pe leste.

21 A ko hal solah e Hramosa, hal solah e Hramosa thaj e Devlesa savo si ande leste.

22 Ko hal solah e nebosa, hal solah e Devlešće troneja thaj e Devleja savo bešel pe leste.

23 Teško tumende, učiteljurma e Mojsiješće zakonestar thaj farisejalen! Licemerja! Kaj redovno den deš posto katar e nana, katar mirođija thaj katar o kimo, a mukline okova so si majvažno ando zakon: pravda, milosrđe thaj paćipe. Trubun te den deš posto, ali či troman te zanemarin majvažne stvarja andar o zakon.

24 Kore vođe! Cedin o paj te či pen e pajesa vi e cincares, a kadre sen, te nakhaven e saste kamila!

25 Teško tumende učiteljurma e Mojsiješće zakonestar thaj farisejalen! Licemerja! Thoven tumaro tahtaj thaj tumaro čaro avrjal, a andral sen pherde pohlepa thaj želja te ugodin korkoro tumende.

²⁶ Koro farisejina! Majsigo thov o tahtaj andral thaj avela čisto vi avrjal.

²⁷ Teško tumenđe učiteljurja e Mojsiješće zakonestar thaj farisejalen! Licemerja! Tumen sen sago okrečime limorja. Avrjal izgledin šukar, a andral sen pherde mulikane kokala thaj svakojako melalipe!

²⁸ Gajda vi tumen e manušenje avrjal sikaven tumen pravedne, ali andral sen pherde licemerje thaj bezakonje.

²⁹ Teško tumenđe učiteljurja e Mojsiješće zakonestar thaj farisejalen! Licemerja! Tumen e prorokonende vazden limorja thaj kitin e spomenikurja e pravednikonende,

³⁰ thaj tumen phenen: 'Te amen trajisardamas ande vrjama amare pradadendi, či avilosas amen talo lenca ande godova te čhoras o rat e prorokonengo.'

³¹ Gajda korkoro protiv tumende svedočin kaj sen potomkurja okolende save mudardine e prorokonen.

³² Tumen dovršin, dakle, godova so von započnisardine!

³³ Tumen sapenđe čhayra! Otrovno leglona! Sar našena katar e paklošči bari jag?

³⁴ Pale godova, ake, bičhalav tumenđe e prorokonen, e mudracen thaj e učiteljen e Mojsiješće zakonestar. Varesaven lendar mudarena thaj razapnina, a averen bičuina pe sinagoge thaj progonina len katar o gav dži ko gav

³⁵ gajda perela pe tumende o rat sa e pravednikonengo savo si čhordo pe phuv, katar o

rat e Aveljesko savo sas pravedno dži ko rat e Zaharijasko, e Varahijinesko čhavesko, saves tumen e Židovurja mudardine maškar e svetinja e hramošči thaj maškar o žrtveniko.

³⁶ Čače phenav tumenđe, kaj sa godova rat perela pe akava naraštaj.”

O Isus rovel palo Jerusalem

(Lk 13,34-35)

³⁷ “Jerusalime, Jerusalime, savo mudares e prorokonon thaj čhudes e bara dži ko smrto pe okola save si e Devlestar bičhalde tuće! Kozom drom lijem te čidav čire čhavren, sago e kvočka savi čidel pire pujen tale pešće phaka, ali tumen či kamline!

³⁸ Ake, akana tumaro čher ačhela pusto.

³⁹ Kaj phenav tumenđe, či dičhena man majbut dok či phenen: ‘Blagoslovime si okova savo avel ando alav e Gospodesko!’ ”

24

O Isus sikavel so avela

(Mk 13,1-2; Lk 21,5-6)

¹ Kana o Isus inkljisto andar o Hramo thaj teljarda majdur, avile leste lešće učenikurja thaj sikadine lešće e hramošće zgrade.

² A o Isus phendas lenđe: “Dičhen sa akava? Čače phenav tumenđe, či ačhela katar akava ni bar pe bareste. Svako avela harado.”

O Isus sikavel pale početne nevolje save avena

(Mk 13,3-13; Lk 21,7-19)

³ Kana o Isus bešelas pe Maslinsko gora, lešće učenikurja avile leste pe rig thaj phendine lešće:

“Phen amende kana o hramo avela harado thaj savo avela o znako kana palem aveja thaj kana avela o krajo e themesko.”

⁴ O Isus phendas lende: “Len sama te či vareko hohavel tumen,

⁵ kaj but avena ande mungro alav thaj phenena: ‘Me sem o Hristo’ thaj e buten hohavena.

⁶ Kana ašunena pale raturja thaj kaj érel pe svato pale raturja, na te uznemirin tumen kaj godova moraš te dogodil pe, ali godova još naj o krajo.

⁷ Zaratila o them protiv o them thaj o carstvo protiv o carstvo. Avela potresurja ande but e krajurja e themešće thaj zavladila e bari bok.

⁸ Sa godova si samo o početko e bare mukengo sago kaj si e manušnja kana trubul te bijanel.

⁹ Askal predaina tumen te aven mučime thaj mudarena tumen, a zbog mande sa o them mrzala tumen.

¹⁰ Thaj but o them askal hasarela o pačipe thaj jek avren izdaina thaj mrzana.

¹¹ Avena e but hohamne prorokurja thaj hohavena e bute manušen.

¹² Zbog o baro bezakonje e butendi ljubav šudrola.

¹³ Ali ko god ačhel verno dži ko krajo avela spasime.

¹⁴ E bahtali nevimata palo Carstvo nebesko propovedila pes pe sasti phuv sago svedočanstvo sa e themende, a askal konačno avela o krajo.

Bari nevolja

(Mk 13,14-23; Lk 21,20-24)

15 A kana dičhena 'e grozota savi anel uništenje' pale savo phendas o proroko Danilo, kaj ačhel po sveto than ando Hramo (ko akava čitol neka svatil)

16 askal okola save si ande Judeja neka našen ande gore.

17 Thaj ko aračhel pe po čher, neka či fuljel tela ando čher te lel vareso!

18 A ko aračhela pe ande njive, neka na boldel pe čhere te lel o ogrtači!

19 Teško e khamne manušnjende thaj okolende save den čuči e čhavren ande godola đesa.

20 Molin tumen e Devlešće te tumaro našipe či avel ando ivend ili ando savato.

21 Kaj askal avena gajda strašne nevolje save nas katar o postanko e themesko, niti varekana avena.

22 Kana godola đesa či harnjardinesaspe khonik či ačhilosas džudo. Ali zbog okola saven o Del izabirisardas, godola đesa avena harnjarde."

*O Isus phenel pale vrjama kana boldela pe
(Mk 13,24-31; Lk 21,25-33)*

23 O Isus majdur phendas: "Ako vareko askal phenel tumende: 'Ake, o Hristo si akate!' ili: 'Eketalo, okote si!', na paćan.

24 Kaj avena e hohamne hristurja thaj e hohamne prorokurja save ćerena čudesne znakurja thaj čudurja sar hohadinesas, ako si moguće, čak vi okolen saven o Del izaberisardas.

25 Ake, anglal upozorisardem tumen.

²⁶ A, te phendine tumenđe: 'Ake, o Hristo si ande pustinja', na džan okote. Ili ako phenen: 'Aketalo ande tajne sobe', na paćan lende.

²⁷ Kaj avela očito sago kana e munja sevnil katar o istoko thaj zasvetlil sa dži ko zapado, gajda avela vi kana me, o Čhavo e Manušesko, avava.

²⁸ Godova avela očito sago kaj ćiden pe e lešinarja okote kaj si o mulo telo.

*O dujto avipe e Isusesko
(Mk 13,24-31; Lk 21,25-33)*

²⁹ A odma pale nevolje godola đes,
'o kham kaljola,
thaj o čhonut majbut či sijola,
e čereja perena katar o nebo,
thaj e nebeske sile avena uzdrumome.'

³⁰ Askal po nebo sikadola o znako e Manušesće Čhavesko. Thaj sa e plemenurja pe phuv marena pe ando kolin thaj rovena kana dićhena man, e Čhaves e Manušesće, sar avav pe nebeske oblakurja, e silava thaj e bare slavava.

³¹ Thaj bićhalava mungre anđelen e glasno trubasa thaj von ćidena okolen saven me losar-dem katar sa e štar riga sa e themešće, katar jek krajo dži ke aver krajo nebesko.

³² Sićon katar e smokva. Kana laće krandže kovljon thaj mućen pešće patrja, džanen kaj paše si o milaj.

³³ Gajda vi tumen kana dićhen sa akala događaja, džanen kaj si vo paše anglo vudar.

³⁴ Čače phenav tumenđe: Akava naraštaj či načhela dok sa akava či avel.

³⁵ O nebo thaj e phuv načhena, ali mungre alava či načhena.

Khonik či džanel e vrjama ni o časo kana avela o Isus

(Mk 13,32-37; Lk 17,26-30, 34-36)

³⁶ A pale godova đes thaj pale godova sato khonik khanči či džanel kana godova avela, ni e anđelurja po nebo, ni o Čhavo, nego samo o Dad.

³⁷ Sago kaj sas ande Nojašći vrjama, gajda avela kana avava me, o Čhavo e Manušesko.

³⁸ Baš sago ande okoja vrjama, majsigo nego so sas o potop, e manuša hanas, pijenas, ženinas pe thaj udajinas pe sa dži ke okova đes kana o Noja dijas ando baro brodo,

³⁹ thaj khanči či hačardine so avela dži kaj god či avilo o potop thaj sa inđarda len, gajda avela vi kana avela o Čhavo e Manušesko.

⁴⁰ Askal avena duj džene pe njive jek lela pes, a aver mućela pe.

⁴¹ Duj manušnja ando mlino meljina o điv, Jek lela pes, a aver mućela pe.

⁴² Zato aven džungade thaj len sama, kaj či džanen savo đes avela tumaro Gospod.

⁴³ Ali akava džanen: te o domaćino džanglasas ande savi vrjama e raćaći avela o čor, avilosas džungado thaj či muklasas te o čor provalil ande lesko čher.

⁴⁴ Pale godova vi tumen aven spremne, kaj me, o Čhavo e Manušesko, avava ando časo kana či očekuin man."

*O Isus čerel svato e paramiči palo paćivalo
thaj bipaćivalo sluga
(Lk 12,41–48)*

⁴⁵ “Paćivalo thaj mudro sluga si okova saves o gospodari čhuta pe sa aver sluge te del len habe ande pravo vrjama.

⁴⁶ Blago godole slugašće saves lesko gospodari, kana avela, aračhel kaj čerel gajda.

⁴⁷ Čače, phenav tumenđe, o gospodari čhola godole slugone te upravljil lešće saste barvalipeja.

⁴⁸ Ali te o bilačho sluga phenel ande piro ilo: ‘Mungro gospodari či avela gajda brzo’,

⁴⁹ thaj počnil te marel e aver slugen thaj hal thaj pijel e matarnenca,

⁵⁰ avela lesko gospodari ande godova đes kana vo či ni gindil thaj ando časo kana vo či ni džanel,

⁵¹ thaj strogo kaznila les thaj odredila lesko than maškar e licemerja, okote avela o roiipe thaj o škripepe e dandenca.”

25

*O Isus mothol e paramiči pale mudre thaj pale
dile čheja*

¹ O Isus askal phendas: “O Carstvo nebesko avela sago kana e deš čheja line pire stenkurja thaj inkljistine anglo mladoženja.

² Pandž čheja sas dile a pandž mudre.

³ E dile čheja line pesa pire stenkurja, ali či line vi zetino kozom trubulas len.

⁴ A e mudre čheja line pire stenkurja thaj vi zetino ande pire posude.

⁵ Sar o mladoženja kasnilas, sa e čhejen lijas e lindri thaj o sovipec.

⁶ A ande opaš e rjat ašundili e vika: 'Ake, areslo o mladoženja! Inkljen angle leste!'

⁷ Askal sa e čheja uštile thaj pripremisardine pire stenkurja.

⁸ A e dile čheja askal phendine e mudre čhejende: 'Den amen cara katar tumaro zetino, kaj amare stenkurja mudardona.'

⁹ Ali e mudre phendine lende: 'Nisar! Kaj sigurno či avela dosta vi pale tumende thaj vi pale amende. Džan majlačhe thaj činen tumende zetino.'

¹⁰ Ali, kana von deletar te čin zetino, avilo o mladoženja, thaj okola čheja save sas spremne dine lesa andre pe svaturja, a o vudar phandadilo pale lende.

¹¹ Pale godova aviline vi okola aver čheja thaj ačhile te čhon muj: 'Gospode! Gospode, putar amende!'

¹² Ali vo mothoda lende: 'Čače phenav tumende: Či pindžarav tumen.'

¹³ Zato aven džungade thaj len sama, kaj či džanen ni o đes ni o sato ande savo avava!"

*O Isus phenel e prispodoba pale trin sluge
(Lk 19,11-27)*

¹⁴ O Isus majdur motholas: "Askal o Carstvosa nebesko avela sago varesavo manušes kana teljarel po drom. Akhardas pire slugen thaj poverisardas lende piro barvalipe.

¹⁵ Ječeste dija pandž gone sunakaj, ko dujto dijas duj gone, a ko trito dijas jek gono sunakaj, gajda svakonešće dijas prema godova kozom ko sas sposobno, thaj askal đelotar po drom.

¹⁶ O sluga savo dobisarda pandž gone sunakaj odma đelo, uložisardas o sunakaj thaj zaradisarda još pandž gone.

¹⁷ Isto gajda, okova kaj dobisardas duje gone sunakaj zaradisarda još duj.

¹⁸ A o sluga savo dobisardas jek gono, hanadas hv ande phuv thaj ande late garadas e gospodarešće love.

¹⁹ Pale lungo vrjama bolda pe o gospodari thaj manglas katar e sluge te položin lešće o računo.

²⁰ Kana avilo leste okova kaj dobisarda pandž gone sunakaj, andas još pandž thaj phendas: 'Gospodarina, dijan man pandž gone sunakaj. Ake, me zaradisarem lenca još pandž.'

²¹ A o gospodari phendas lešće: 'Lačhe, lačo thaj paćivalo slugona! Sanas paćivalo ande cikne stvarja, zato čhava tut te upravis pe majbare stvarja. Av thaj raduisar tut čire gospodaresa!'

²² Askal avilo leste o sluga savo dobisardas duj gone sunakaj thaj phendas: 'Gospodarina, mande poverisardan duj gone sunakaj. Ake, me zaradisardem još duj.'

²³ A o gospodari phendas lešće: 'Lačhe, lačo thaj paćivalo slugona! Sanas paćivalo ande cikne stvarja zato čhava tut te upravis pe majbare stvarja. Av thaj raduisar tut čire gospodaresa!'

²⁴ Askal avilo leste vi okova sluga savešće dijas jek gono thaj phendas: 'Gospodarina, Džanglem

kaj san pharo manuš, žanjis okote kaj či sijosardan thaj čides okote kaj či posadisardan.

²⁵ Zato darajlem thaj garadem čiro gono ande phuv. Ake, le čiro gono e sunakajesa!’

²⁶ Ali o gospodari phendas lešće: ‘Bilačo thaj leno slugona! Džanglan kaj žanjiv okote kaj či sijosardem thaj kaj čidav kaj či posadisardem?’

²⁷ Trubujanas askal barem te uložiš mungre love ande banka thaj kana me boldemas man lijemas mungre love e kamatenca.

²⁸ Zato len lestar e love thaj den okolešće kas si deš gone sunakaj!

²⁹ Kaj okoles kas si, dela pe lešće još, thaj avela les ando izobilje, a okoles kas naj, lela pe lestar vi okova so si les.

³⁰ Zato akale beskorisno slugos čhuden avri ando majhanduk tunjariko. Okote avela roipe thaj škripipe e dandenca.’ ”

O Isus phenel e prispodoba pale Devlesko sudo

³¹ A o Isus phendas: “Kana avela o Čhavo e Manušesko ande piri slava thaj lesa sa lešće anđelurja, bešela po prestolje pire slavako.

³² Askal sa o them čidela pe angle leste, a vo sago kaj o pastiri odvoil e bakhren katar e buznja.

³³ Gajda odvoila e pravednikonen pe piri desno rig, a averen pe piri levo rig.

³⁴ Askal o caro phenela okolende pe desno rig: ‘Tumen, saven mungro Dad blagoslovisarda, aven thaj primin ando nasledstvo o carstvo savo si pripremime pale tumende katar o postanko e themesko!

³⁵ Kaj semas bokhalo, a tumen dine man te hav; semas trušalo, a tumen dine man te pijav; semas stranco, a tumen primisardine man;

³⁶ nango semas, a tumen dine pe mande drze; semas nasvalo, a tumen vodinas e briga pale mande; semas ande tamnica, a tumen aviline mande.'

³⁷ Askal e pravednikurja phenena lešće: 'Gospode! Kana dikhlam tut kaj sanas bokhalo, thaj dijam tut te has? Ili kana sanas trušalo, thaj dijam tut te pijes?

³⁸ Kana dikhlam tut sago strancone, thaj primisardam tut? Ili bi drzengo thaj dijam pe tute?

³⁹ Kana dikhlam tut kaj sanas nasvalo ili ande tamnica, thaj avilam tute?'

⁴⁰ A o caro phenela lenđe: 'Čače phenav tumenđe: Sogod ćerdine ječhešće katar akala mungre majcikne phral, mande ćerdine!'

⁴¹ Askal phenela vi okolende kaj si pe lešći levo rig: 'Džantar mandar proklete ando večno oganj savo si pripremimo e benđešće thaj lešće andelende.

⁴² Kaj semas bokhalo, a tumen či dine man te hav; trušalo semas, a tumen či dine man te pijav;

⁴³ stranco semas, a tumen či primisardine man; nango semas, a tumen či dine pe mande drze; nasvalo semas thaj ando phanglipe, a tumen či vodinas briga pale mande.'

⁴⁴ Askal vi von phenena lešće: 'Gospode! Kana dikhlam tut kaj sanas bokhalo ili trušalo, ili sago stranco, ili nango, ili nasvalo ili ande tamnica, thaj či pomognisardam tuće?'

⁴⁵ A vo phenela lende: 'Čače phenav tumende: kana god či ćerdine vareso pale akala majcikne, mande či ćerdine.'

⁴⁶ Gajda von džana ande večno kazna, a e pravednikurja ando večno trajo."

26

*E židovske vođe planirin te mudaren e Isuse
(Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Jn 11,45-53)*

¹ Kana o Isus sas gata sa godole alavenca, phendas pire učenikonende:

² "Džanen kaj si pale duj đes o prazniko e bi kvascošće mangrengo. Askal man, e Čhave e Manušesće, izdaina te čhon man po trušul."

³ Askal ćidine pe e šorvale rašaja thaj e themešće starešine ando dvoro e bare rašajesko savo akhardolas Kajafa

⁴ thaj dogovorisaile te astaren e Isuse po hohaile thaj te mudaren les.

⁵ Thaj phendine: "Ali či tromas godova te ćeras dok si o prazniko Pasha, te či pobunilpe o them."

*O Isus sas pomažime ande Vitanija
(Mk 14,3-9; Jn 12,1-8)*

⁶ A o Isus sas ande Vitanija ando ćher e Simonesko e gubavcesko.

⁷ Dok sas pale sinija, avili dži leste varesavi manušnj i vasurjava savi sas ćerdi katar o kuć bar pherdi e kuć mirisosa savo čhordas pe Isusesko šoro.

⁸ Kana dikhline godova, e učenikurja holjajle thaj phendine: "Sostar kasavo rspipe!

⁹ Godova miris šaj kuč te bićindasas pe, a e love te den pe e čorende.”

¹⁰ O Isus džanglas so čeren svato thaj phendas lende: “Sostar zamerin akale manušnjace? Voj čerda mande lacho delo.

¹¹ Kaj e čore manušen uvek avela tumen paše tumende, a man či avela tumenca.

¹² Kana čhordas akava mirisno pomast pe mande, čerda godova pale mungro prahope.

¹³ Čače phenav tumende, kaj po sasto them propovedila pe akaja Bahtali nevimata, čerela pe svato vi pale akava so voj čerda, laće palo spomen.”

O Juda dogovoril pe te izdail e Isuse

(Mk 14,10-11; Lk 22,3-6)

¹⁴ Askal jek katar e dešuduj apostolurja, akhardo Juda andar o gav Iskariot, delo ke šorvale rašaja,

¹⁵ thaj phendas: “Kozom poćinena mande te izdajiv tumende e Isuse?”

Von đinadine lešće trijanda rupune kovanice.

¹⁶ Katar askal o Juda počnisarda te rodel lači vrjama te izdail les.

O Isus bičhalel e učenikonen te pripremin e Pasha

(Mk 14,12-21; Lk 22,7-14, 21-23; Jn 13,21-30)

¹⁷ Prvo đes kana sas o prazniko bikvascošće mangrengo e učenikurja phučline e Isuse: “Kaj kames te čeras tuće e pashalno večera?”

¹⁸ A vo phendas lende: “Džan ando Jerusalem ke okova thaj okova manuš, thaj phenen lešće:

‘O učitelj phenel: Mungri vrjama si paše. Tute slaviva e pasha mungre učenikonenca.’ ”

¹⁹ E učenikurja čerdine sar phendas lenđe o Isus thaj pripremisardine e pashalno večera.

²⁰ A kana peli e rjat, o Isus sas pale sinija e dešuduje učenikonenca.

²¹ Dok hanas vo phendas lenđe: “Čače phenav tumenđe, jek tumendar izdaila man.”

²² Von zurale ražalostisajle thaj jek pale avreste počnisardine te phučen les: “Te naj sem možda me Gospode?”

²³ A vo phendas lenđe: “Okova savo bolel o mangro manca ando čaro, godova izdaila man.

²⁴ Vi čače me, o Čhavo e Manušesko, moraš te merav sago kaj ramol ando Sveto lil. Ali teško okolešće savo izdail man, e Čhaves e Manušesće! Majlačhe avilosas lešće te či ni bijandilosas!”

²⁵ A lesko izdajniko o Juda phučla: “Te naj sem me godova, učiteljina?”

A o Isus phendas lešće: “Korkoro phenes.”

*O Isus hal e poslednjo večera e učenikonenca
(Mk 14,22-26; Lk 22,15-20; 1. Kor 11,23-25)*

²⁶ Dok hanas o Isus lija o mangro, zahvalisarda pale leste thaj phagla les, askal dijas pire učenikonende thaj phendas: “Len, thaj han akava si mungro telo.”

²⁷ Askal lijas o tahtaj mol, zahvalisarda e Devlešće pa dijas e učenikonende thaj phendas: “Pijen andar leste savora,

²⁸ kaj akava si mungro rat, o rat savo utemeljil o savezo, thaj čhordol pe pale butende te jar-tonpe lenđe bezeha.

²⁹ Thaj phenav tumende: či majbut pijava mol sa dži ke okova đes kana pijava tumenca nevi mol ando carstvo mungre Dadesko.”

³⁰ Askal đilabadine e psalmurja thaj uputisajle ande Maslinsko gora.

*O Isus phenel kaj savora mućena les
(Mk 14,27–31; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)*

³¹ Askal o Isus phendas lenđe: “Arjat savora tumen mućena man, kaj ando Sveto lil ačhel ramome:

‘Dava dab e pastire
thaj e bakhre andar o stado našena.’

³² Ali kana uštava andar e mule, džava angle tumende ande Galileja.”

³³ A o Petar phendas lešće: “Te mukline tut savora, me nisar či mukava tut!”

³⁴ A o Isus phendas lešće: “Čače phenav tuće, još akaja rjat, majsigo nego so o bašno zakukuričil, trin drom hohaveja kaj či pindžares man.”

³⁵ O Petar phendas lešće: “Te trubul vi te merav tusa, me nisar či mukava tut.”

A gajda phendine vi e sa aver učenikurja.

*O Isus molil pe ande Getsimanija
(Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)*

³⁶ Askal o Isus đelo e učenikonenca po than savo akhardolas Getsimanija, thaj phendas lenđe “Bešen akate dok me džav inća te molima.”

³⁷ Lijas pesa e Petre thaj e liduj Zevedejevešće čhaven, thaj astarda les e žalost thaj o pharipe.

³⁸ Askal phendas lenđe: “Mungri duša si žalosno dži ko smrto. Ačhen akate thaj aven džungade manca.”

³⁹ Askal đelotar cara majdur lendar, thaj pelo e mujesa dži ke phuv thaj molisajlo e alavenca: “Dade mungreja, te šaj, te načhel man akava tahtaj patnje! Ali neka či avel mungri volja, nego čiri volja.”

⁴⁰ Askal bolda pe ke trin učenikurja thaj arakhla len sar soven, thaj phendas e Petrešče:

“Gajda askal, našti ačhiline džungade manca ni jek sato!

⁴¹ Ačhen džungade thaj molin tumen te či peren ande kušnje! Kaj o duho kamel te čerel okova so si lačhe ali o telo si slabo.”

⁴² Askal po dujto drom palem đelotar lendar thaj molisajlo e alavenca: “Dade mungreja, ako naj moguće te načhel man akava tahtaj patnje, neka avel čiri volja.”

⁴³ A kana bolda pe palem arakhla len sar soven. Lenđe jakha korkoro phandadonas.

⁴⁴ Palem mukla len thaj đelo po trito drom te molil pe iste alavenca.

⁴⁵ Askal bolda pe ke učenikurja thaj phendas lenđe: “Još soven thaj odmorin tumen? Ake, avili e vrjama kana me, o Čhavo e Manušesko, avava dino ande vas e bezehalende.

⁴⁶ Ušten! Hajde te džastar! Kaj, ake akate si okova savo izdaila man!”

O Isus izdajime thaj astardo

(Mk 14,43-50; Lk 22,47-53; Jn 18,3-12)

⁴⁷ Dok o Isus još ćerelas svato, areslo o Juda, jek katar e dešuduj učenikurja. A lesa avilo vi o but o them e mačonenca thaj e rovljenca, saven bičaldine e šorvale rašaja thaj e themešće starešine.

⁴⁸ A e Isusesko izdajniko dogovorisa jlo lenca kaj dela len znako. Phendas lende: "Saves čumidava, godova si. Les astaren."

⁴⁹ Vo odma avilo dži ko Isus thaj phendas lešće: "Zdravo, učiteljina!" thaj čumida les.

⁵⁰ A o Isus phendas lešće: "Drugarina, ćer godova pale soste avilan!"

Askal e manuša aviline dži ko Isus, čhutine e vas pe leste thaj astardine les.

⁵¹ Thaj ande data jek katar okola save sas e Isuseja astarda pe palo mačo, inkalda les thaj peklas lesa e bare rašaješće sluga thaj čhinda lesko kan.

⁵² Askal o Isus phendas lešće: "Bolde ćiro mačo pe lesko than, kaj svako ko astarel pe palo mačo, katar o mačo vi merela.

⁵³ Zar či haćares kaj šaj te zamoliv mungre Dade thaj vo odma bičaldas mande majbut milje anđelurja?

⁵⁴ Ali te ćerdem godova, sar askal pherdilesas e Svete lila, save phenen kaj gajda moraš te avel?"

⁵⁵ Askal phendas e themešće: "Teljardine pe mande e mačonenca thaj e rovljenca sago po razbojniko! Svako đes bešavas ando Hramo thaj sikavavas, pa ipak či astardine man.

⁵⁶ Ali, sa akava trubul te avel te pherdol okova so e prorokurja majsigo ramosardine pale

mande." Askal godova sa e učenikurja mukline les thaj našline.

*O Isus po sudo angle židovske vođe
(Mk 14,53-65; Lk 22,54-55, 63-71; Jn 18,13-14, 19-24)*

⁵⁷ Okola save astardine e Isuse inđardine les ko baro rašaj o Kajafa, ke savo ćidine pe e učitelja e zakonestar thaj e starešine.

⁵⁸ A o Petar dadural džalas pale leste dži ke avlija e bare rašaješći, pa dijas andre ande avlija thaj bešlo e slugenca te dičhel so avela.

⁵⁹ E šorvale rašaja thaj sasto baro veće rodenas hohavne dokazurja protiv o Isus sar šaj te mudardinesas les.

⁶⁰ Ali či arakhline len vi ako pojavisajle e but e hohavne svedokurja.

Napokon aviline duj džene

⁶¹ thaj phendine: "Akava phendas: 'Me šaj haravav o Hramo e Devlesko thaj pale trin đes palem te vazdav les.' "

⁶² Askal uštilo o baro rašaj thaj phučla e Isuse: "Khanči či pheneja pe akava so phenen protiv tute?"

⁶³ A o Isus samo ačhelas.

A o baro rašaj phendas lešće: "Dav tut solah e džude Devlesa te phenes amende dali san tu o Hristo, e Devlesko Čhavo?"

⁶⁴ A o Isus phendas lešće: "Tu korkoro phenes. Thaj još phenav tumende kaj katar akana dičhena man, e Čhave e Manušešće, sar bešav pe desno rig e Svemoćno Devlešće thaj avav pe nebeske oblakurja."

⁶⁵ Pe godova o baro rašaj pharadas pe peste o ogrtači thaj phendas: “Hulil po Del! So trubul amen još svedokurja. Ake, akana ašundine lešči hula!

⁶⁶ So gndin?”

A von phendine: “Zaslužisardas smrto!”

⁶⁷ Askal čhungarenas e Isuse po muj thaj denas les dab e dumukhenca. A aver denas les dab e palmenca po muj

⁶⁸ thaj phenenas: “Prorokuisar amende, Hriste, ko dija tut dab!”

O Petar hohavel kaj či pindžarel e Isuse

(Mk 14,66-72; Lk 22,56-62; Jn 18,15-18, 25-27)

⁶⁹ Dok o Petar bešelas avri ande avlija, avili dži leste varesavi sluškinja thaj phendas: “Vi tu sanas e Isuseja andar e Galileja!”

⁷⁰ A o Petar angle savorende hohadas: “Či džanav so phenes!”

⁷¹ A kana đelo prema e kapija, dikhla les jek aver sluškinja, thaj phendas okolende save sas okote: “Vi akava sas e Isuseja andar o Nazaret!”

⁷² Vo palem hohadas thaj još hala solah: “Či pindžarav godole manušes!”

⁷³ A cara pale godova aviline dži leste e manuša save sas okote thaj phendine: “Pa tu san čače jek lendar! Izdail tut o galilejsko naglasko.”

⁷⁴ Askal o Petar počnisarda te hal solah e alavenca: “Hav solah kaj či pindžarav godole manušes!”

Thaj odma zakukuričisarda o bašno.

⁷⁵ Vo askal dija pe gođi so phendas lešće o Isus: “Majsigo nego so o bašno zakukuričil, trin drom

hohaveja kaj či pindžares man.” Inkljisto andar e avlija thaj zurale rujas.

27

O Isus anglo baro veće

(Dan 1,18-19)

¹ Detharinako rano sa e šorvale rašaja thaj e themešće starešine dogovorsajle te mudaren e Isuse.

² Phangline les, inđardine thaj predaisardine les ko Pilato savo sas rimsko upravniko.

O Juda ungladilo

³ Kana o Juda, e Isusesko izdajniko, dikhla kaj e Isuse osudisardine po smrto, zažalisarda thaj inđardas e trijanda rupune kovanice pale te boldel len e šorvale rašajende thaj e starešinende.

⁴ Askal phendas lende: “Ćerdem doš! Izdaisardem e manušes savo naj došalo pale khančeste!”

A von askal phendine lešće: “So amen hal briga pale godova? E doš perela pe tute!”

⁵ Pe godova o Juda čhuda e rupune kovanice ande svetinja e hramošći, askal đelo thaj ungladilo.

⁶ E šorvale rašaja ćidine e rupune kovanice thaj phendine: “O zakono či mućel amende te čhas akala love ande hramsko blagajna, kaj si ratvale love.”

⁷ Askal dogovorisaile thaj pale godola love ćidine e Lončarešći njiva, te avel limorja pale strancurja.

⁸ Zato godoja njiva vi akana akhardol “Ratvali njiva.”

⁹ Gajda pherdilo okova so sas phendo preko proroko Jeremija:

“Line trijanda rupune kovanice pale leste kaj gadići varesave katar e Izraelcurja phendine kaj lesko trajo mol,

¹⁰ thaj godole lovenca ćindine e Lončarešći njiva, sago kaj o Gospod zapovedisardas mande.”

O Isus anglo Pilato

(Mk 15,2-5; Lk 23,3-5; Jn 18,33-38)

¹¹ O Isus ačhilo anglo rimsko upravniko savo bučholas Pilato. Vo phučla les: “Dali san tu o caro e Židovengo?”

A o Isus phendas lešće: “Tu korkoro phenes.”

¹² E šorvale rašaja prnas e Isuse vi palo but aver bilačipe, ali o Isus khanči či motholas.

¹³ Askal o Pilato phučla les: “Zar či ašunes so sa svedočin protiv tute?”

¹⁴ Ali o Isus či delas lešće odgovor niti jeće alaveja, zato o Pilato zurale začudisajlo.

O Isus osudime po smrto

(Mk 15,6-15; Lk 23,13-25; Lk 18,39-19,16)

¹⁵ A e upravniko sas običaj te po prazniko e Pasha mućel pe sloboda jeće phangle manuše saves o them manglasas.

¹⁶ Baš ande godoja vrjama ando phanglipe incarenas jeće manuše savo sas pindžardo kriminalaco savo akhardolas Varava.

17 Kana o them čida pes, o Pilato phučla len: "Kas kamen te mukav tumende: e Varava ili e Isuse savo akhardol Mesija?"

18 O Pilato džanelas kaj e Isuse predaisardine zato kaj sas ljubomorne pe leste.

19 Dok o Pilato bešelas pe sudačko stolica, avili lešće e poruka katar lešći romnji: "Inčar tut majdur katar godova pravedno manuš kaj arjat but namučisajlem ando suno zbog leste!"

20 A e šorvale rašaja thaj e starešine pherenas o šoro e themešće te roden te mučel lenđe e Varava, a Isuse te mudaren.

21 A o upravniko phučla e themes: "Kas katar akala duj džene kamen te mukav tumende?" Von phendine: "E Varava!"

22 A o Pilato phučla len: "A so te ćerav e Isuseja savo akhardol Hrist?"

A von čhonas muj "Razapnisar les!"

23 A o Pilato phučlas: "Sostar? Savo bilačhipe ćerda?"

Ali o them još majzurale čholas muj: "Razapnisar les!"

24 Kana o Pilato dikhla kaj godoja rasprava či džal nikaj, nego još majbari buna vazdel pe, lijas paj thaj anglo them thoda pire vas thaj phendas: "Me naj sem došalo palo rat akale manušesko – e doš perela pe tumende!"

25 Pe godova sa o them phendas: "Neka lesko rat perel pe amende thaj pe amare čavra!"

26 O Pilato askal mukla lenđe e Varava, a e Isuse dijas te maren e bičosa thaj te razapnin les.

*E vojnukurja maren muj katar o Isus
(Mk 15,16-20; Jn 19,2-3)*

²⁷ E Pilatošće vojnukurja inđardine e Isuse ande bari palata thaj ćidine pes pe leste sasti četa vojnukurja.

²⁸ Askal čhudine lestar e drze thaj dine pe leste lolo ogrtači sago kaj inđaren e carurja.

²⁹ Khudine krana katar e kangre thaj čhutine pe lesko šoro, a ande lesko desno vas čhutine trska sago caresko žezlo. Dine koča angle leste, marenas muj lestar thaj mothonas: "Nek trajil o caro e Židovengo!"

³⁰ Askal čhungarenas pe leste thaj marenas les e trskava po šoro.

³¹ Kana ačhile te maren muj lestar, čhudine lestar o ogrtači thaj dine pe leste lešće drze. Askal inđardine les te razapnin les.

*E Isuse razapnin po trušul
(Mk 15,21-32; Lk 23,26-43; Lk 19,17-27)*

³² Dok inđarenas les te razapnin les, dromesa maladine varesošće manuše andar e Kirina savo akhardolas Simon, thaj les tradine te inđarel e Isusesko trušul.

³³ Kana aviline dži ko than savo akhardolas Golgota (so značil "o than lobanja"),

³⁴ dine e Isuse te pijel mol hamime e fajrasa, ali kana lija ando muj či kamlas te pijel.

³⁵ Kana razapnisardine les, podelisardine lešće drze maškar pende gajda kaj čhudenas kocka pale lende.

³⁶ Askal bešline okote thaj lenas sama pe leste.

³⁷ Opre angle lesko šoro čhutine lešće tabla pe savi sas ramome lešči doš: "Akava si o Isus, caro e Židovengo."

³⁸ Askal zajedno lesa razapnisardine vi duje razbojnikonen, ječhe pe lešči desno rig, a avres pe lešči levo rig.

³⁹ A okola save načhenas okotar vređonas les thaj čerenas e šoresa

⁴⁰ thaj mothonas: "Tu savo haraves e svetinja e hramošči thaj vazdes lat ande trin đesa, spasisar korkoro tut! Fulji katar o trušul, ako san Čhavo e Devlesko!"

⁴¹ Isto gajda vi e šorvale rašaja, e učitelja e Mojsiješće zakonestar, thaj e starešine, marenas muj lestar thaj phenenas:

⁴² "Spasisardas avren, a korkoro pes našti te spasil! Vo si caro e Izraelosko! Pa neka akana fuljel katar o trušul, askal amen pačasa ande leste!

⁴³ Pačalas ando Del, pa neka akana o Del spasil les ako kamel! Kaj phenelas: 'Me sem o Čhavo e Devlesko.' "

⁴⁴ Isto gajda vređonas les vi e razbojnikurja save sas lesa razapnime.

E Isusesko meripe

(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

⁴⁵ A katar o mismeri dži ko trito sato palo mismeri o tunjariko učharda e sasti phuv.

⁴⁶ A katar o trito sato o Isus čhuta muj andar sasto glaso: "Eli, Eli, lama sabahtani?" (so značil "Devla mungreja, Devla mungreja, sostar muklan man?").

⁴⁷ A kana varesave manuša save ačhenas okote ašundine godova, phendine: "Akava akharel e prorokos Ilija!"

⁴⁸ Jek lendar odma prastaja, lijas o sunder, bolas les ando šut, čhuta pe trska, thaj ponudisardas e Isuse te pijel.

⁴⁹ A aver phenenas: "Ačh, te dikhas dali avela o Ilija te spasil les."

⁵⁰ A o Isus palem čhuta muj andar sasto glaso, thaj mukla pesko di.

⁵¹ Pe godova e firanglje ande svetinja e hramošci pharadile pe opaš, katar opral dži tele. E phuv čhinosajli, a e bare bara pharle.

⁵² E limorja putajle, thaj e telurja e bute svete manušendar uštile andar e mule.

⁵³ Pale godova kana o Isus uštilo andar e mule von inkljistine andar pire limorja thaj đeje ando sveto gav Jerusolim thaj sikadine pes e bute manušende.

⁵⁴ Kana dikhla o rimsko kapetano thaj okola save lenas sama po Isus kaj e phuv čhinosajli thaj sa so dogodisajlo, astarda len e bari dar thaj phendine: "Akava manuš sas čače Čhavo e Devlesko!"

⁵⁵ A sas okote vi e but manušnja save sa godova dičhenas dadural. Von pratinas e Isuse andar e Galileja thaj služinas lešće.

⁵⁶ Maškar lende sas e Marija andar e Magdala, e Marija e dej e Jakovešci thaj e Josifešci thaj e dej e Zevedejevešće čhavendi.

E Isusesko prahope

(Mk 15,42-47; Lk 23,50-56; Jn 19,38-42)

⁵⁷ A kana peli e rjat, avilo varesavo barvalo manuš andar o gav e Arimateja, savo akhardolas Josif. Vo vi korkoro sas e Isusesko učeniko.

⁵⁸ Vo delo ko Pilato thaj manglas e Isusesko telo, a o Pilato zapovedisarda te den les.

⁵⁹ O Josif lijas o telo e Isusesko thaj pačarda les ande nevo fino pohtan,

⁶⁰ askal čhuta o telo ando piro nevo limori savo sas čerdo ande stena. Thaj spidas o baro bar po vudar e limoresko thaj delotar.

⁶¹ A e Marija andar e Magdala thaj e aver Marija bešenias okote thaj dičhenas karingal o limori.

E stražarja len sama po limori

⁶² Thejara o đes, ando savato, čidine pe e šorvale rašaja thaj e fariseja ko Pilato,

⁶³ thaj phendine lešće: “Gospodarina, dijam men gođi kaj okova hohamno, dok sas još džudo phendas. ‘Pale trin đesa uštava andar e mule.’

⁶⁴ Zato naredisar te lel pe sama po limori, dži ko o trito đes, te na aven lešće učenikurja thaj čoren lesko telo, a askal phenen e themešće: ‘Uštalo andar e mule!’ Te avilo gajda godova poslednjo hohaipe avela majbaro nego okova prvo!”

⁶⁵ A o Pilato phendas lende: “Si tumen stražarja. Džan thaj len sama po limori majlače sar džanen.”

⁶⁶ Askal đe, čhutine pečato po bar thaj čhutine straža.

28

*O Isus uštilo andar e mule
(Mk 16,1-8; Lk 24,1-12; Jn 20,1-10)*

¹ Posle o savato, ande zora savo sas prvo đes ando kurko, avili e Marija andar e Magdala thaj e aver Marija te dičhen o limori.

² Thaj katar jekhvar sas o baro potres, kaj e Gospodesko anđelo fuljisto andar o nebo, avilo dži ko limori, spidas o bar katar o vudar e limoresko thaj bešlo pe leste.

³ A vo sijalas sago munja, thaj e drze pe leste sas parne sago o iv.

⁴ E stražarja izdranas e daratar thaj peline ando nesvest kana dikhline les.

⁵ Askal o anđelo phendas e manušnjende: “Tumen na daran! Kaj džanav kaj roden e Isuse savo sas razapnime.

⁶ Ali vo naj akate! Uštilo andar e mule sago kaj vi phendas tumende! Aven te dičhen o than kaj pašljolas,

⁷ pa sigo džan thaj phenen lešće učenikonende: ‘Uštilo andar e mule thaj akana džal angle tumende ande Galileja. Okote dičhena les.’ Ake so sas man phendem tumende.”

⁸ Pherde dar ali vi bahtale, e manušnja sigo teljardine katar o limori thaj prastajine te javin godova lešće učenikonende.

⁹ Katar jekhvar angle lende avilo o Isus thaj phendas lende: “Zdravo!”

Von avile majpaše leste, astardine lešće pungre thaj poklonisajle lešće.

¹⁰ Askal o Isus phendas lenđe: “Na daran! Džan thaj javin mungre phralenđe te džan ande Galileja. Okote dičhena man.”

E stražarja sas počinde te hohaven kaj sas čordo e Isusesko telo

¹¹ Dok e manušnja sas po drom karingal e učenikurja, varesave katar e stražarja đeje ando gav thaj phendine e šorvale rašajenđe sa so dogodisajlo.

¹² Askal e šorvale rašaja sastaisajle e starešinenca thaj dogovorisajle te den e vojnikonenđe but love.

¹³ Thaj phendine lenđe: “Phenen, ‘Arjat dok amen sovasas aviline e Isusešće učenikurja thaj čordine les.’

¹⁴ A te pale akava ašunel o upravniko, amen ćerasa lesa svato te tumen či avel problemurja.”

¹⁵ E vojnিকurja line e love thaj ćerdine sago kaj sas lenđe phendo. Gajda akava svato buljilo maškar e Židovurja thaj zadržisajlo sa dži ađes.

O Isus bičhalel e učenikonen te buljaren e Bahtali nevimata

(Mk 16,14-18; Lk 24,36-49; Jn 20,19-23; Dan 1,6-8)

¹⁶ E dešujek učenikurja đeletar ande Galileja, pe gora, pe savi naredisarda lenđe o Isus te džan.

¹⁷ Kana dikhline e Isuse, poklonisajle lešće. Ali varesave lendar palem posumnjisardine.

¹⁸ Askal o Isus avilo dži lende thaj phendas: “Dini si mande sa e vlast po nebo thaj pe phuv.

¹⁹ Zato džan thaj ćeren sa e themen te aven mungre ućenikurja! Bolen len ando alav e Dadesko thaj e Čhavesko thaj e Sveto Duhosko, ²⁰ thaj sikaven len te inćaren sa so zapovedis-ardem tumenđe. Ake me sem tumenca ande sa e đesa, sa dži ko krajo e themesko.”

**Biblija pe romani Čergarsko čhib Srbija
(Vojvodin Romani/Shiyak)
The New Testament in the Chergash dialect of the
Vlax Romani language**

copyright © 2018 Pioneers

Language: Chergash (Romani, Vlax)

Dialect: Chergash

Translation by: Pioneers

Contributor: Pioneers International

Romani Chergash Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Čergaš je vlaški dijalekt kojim se govori uglavnom u Srbiji, ponajviše u Vojvodini. Po nasleđu, većina Čergara su pravoslavne pozadine. Jezik se još zove i Vojvođanski romski, Srpski romski ili šijački romski.

Prevod je jednostavan za razumeti jer je napisan kako ljudi govore.

Chergash is a Vlax dialect that is spoken mostly in Serbia. It has the greatest use in Vojvodina, northern Serbia. By heritage, most Chergari are (Serbian) Orthodox. The language is also known as Vojvodin Romani, Serbian Romani, or Shiyak.

The translation is simple to understand because it is written in the way the people speak.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 28 Jun 2025

1e2d0214-3d12-5bbc-b29b-eea1aae09a1b